

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **konserwacja i restauracja dzieł sztuki**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Mikołaja
Kopernika w Toruniu**

Data przeprowadzenia wizytacji: **23-24 stycznia**

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów (źródło: liczba godzin zajęć - wynik analizy eksperckiej poczynionej w związku z wizytacją; pozostałe dane - raport samooceny).	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	26
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	34
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	36
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	38
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	45
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	47

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Urszula Ślusarczyk, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Michał Matuszczyk, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Andrzej Zdanowicz, ekspert PKA
3. Andżelika Jabłońska, ekspert PKA z grona pracodawców
4. Maria Skrzypczyńska-Zagajewska, ekspert PKA z grona studentów
5. Grzegorz Kołodziej, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki prowadzonym na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (dalej również: UMK, UMK w Toruniu) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej również: PKA) w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z uchwałą nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej. Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena programowa została przeprowadzona w roku akademickim 2018/2019. Ocena zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. Należy przy tym podkreślić, że cztery spośród ośmiu przyjętych wówczas przez Polską Komisję Akredytacyjną kryteriów jakościowych uzyskało ocenę „wyróżniającą”, cztery uzyskały ocenę „w pełni”, zaś w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów (źródło: liczba godzin zajęć - wynik analizy eksperckiej poczynionej w związku z wizytacją; pozostałe dane - raport samooceny).

Nazwa kierunku studiów	konserwacja i restauracja dzieł sztuki	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	konserwacja i restauracja dzieł sztuki	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	12 semestrów / 367 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych/liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	168 godzin / 2 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	konserwacja-restauracja: – malarstwa i rzeźby polichromowanej – rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego; – papieru i skóry	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	174	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	4545	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	181,5	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	289	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	199	---

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu posiada status Uczelni Badawczej jako jednej z nielicznych uczelni w kraju. W ramach wdrażania programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza wyłoniono w niej zespoły badawcze o dużym potencjale rozwoju, do którego należy m.in. interdyscyplinarny zespół *Konserwacja i restauracja dziedzictwa kulturowego* złożony z kilkunastu nauczycieli akademickich zatrudnionych na kierunku Konserwacja i restauracja dzieł sztuki na Wydziale Sztuk Pięknych. Jednocześnie UMK jest liderem Polskiego Konsorcjum dla Badań Dziedzictwa Kulturowego E-RIHS.pl, które zostało powołane w 2015 r. dla realizowania badań obiektów zabytkowych metodami fizyko-chemicznymi. Jest także pełnoprawnym członkiem międzynarodowego stowarzyszenia wyższych szkół konserwatorskich ENCoRE (European Network for Conservation-Restoration Education).

Jedną z najstarszych jednostek Uczelni jest Wydział Sztuk Pięknych. Wyróżniającą cechą wydziału jest interdyscyplinarność badań i dydaktyki związanych ze sztuką, twórczością artystyczną, edukacją wizualną, ochroną, konserwacją i restauracją dziedzictwa kulturowego. Wydział ten na którym prowadzony jest kierunek Konserwacja i restauracja dzieł sztuki, posiada kategorię naukową A+ w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Został również uhonorowany Polską Nagrodą Innowacyjności (2019) dla najbardziej nowatorskich i kreatywnych uczelni, instytucji i firm działających w Polsce. W 2021 r. w ramach VI edycji Ogólnopolskiego Konkursu i Programu Akredytacji Kierunków Studiów „Studia z Przyszłością”, kierunek uzyskał także prestiżowy certyfikat akredytacyjny.

W 2022 r. otwarto w jednostce długo wyczekiwaną nowoczesną *Centrum Badań i Konserwacji Dziedzictwa Kulturowego* w ramach projektu *Monumentum Sonus Visio. Akademickie Centra Przemysłów Kreatywnych Kultury, Sztuki i Ochrony Zabytków*. Prowadzone są tam badania na cele statutowe oraz na zlecenie prywatnych przedsiębiorstw w zakresie nowych metod diagnostyki i konserwacji oraz technik a także materiałów mających zastosowanie w konserwacji i restauracji dzieł sztuki, których efekty mogą być bezpośrednio wdrażane do gospodarki. W funkcjonujących w budynku laboratoriach i pracowniach, takich jak: Laboratorium Badań i Konserwacji Elementów i Detali Architektonicznych, Laboratorium Badań i Konserwacji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej, Laboratorium Badań Fizyko-chemicznych i Nieniszczących, Laboratorium Badań i Konserwacji Papieru i Skóry, Laboratorium Badań i Konserwacji Sztuki Nowoczesnej, Pracownia Inwentaryzacji i Badań Zabytków Architektury studenci w ramach zajęć (Metodyka badań technologii i techniki zabytków, Pigmenty, spoiwa i podłoża malarskie, czy też Praktyczne aspekty profilaktyki konserwatorskiej) są przygotowujący między innymi do prowadzenia badań naukowych niezbędnych do prawidłowego opracowania programów konserwatorskich a następnie ich realizacji w ramach prowadzonych samodzielnie konserwacji i restauracji, kopii czy studiów historycznych, analiz techniki i technologii wykonania dzieł.

W ciągu ponad 70-letniej historii oceniany kierunek szybko zyskał renomę w Polsce i na arenie europejskiej za sprawą potencjału naukowego, artystycznego, a także poziomu realizacji procesu dydaktycznego. Należy do obszaru kształcenia właściwego dla szkolnictwa artystycznego w zakresie sztuk plastycznych. W pełni wykwalifikowana kadra to nauczyciele akademicy powiązani z czterema

dyscyplinami – sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, nauki chemiczne, nauki biologiczne, nauki o sztuce. Połączenie sztuki z humanistyką i naukami przyrodniczymi stało się wyróżnikiem tzw. Toruńskiej Szkoły Konserwacji.

Kierunek ten prowadzony jest w Instytucie Sztuk Plastycznych i Konserwacji Dzieł Sztuki na Wydziale Sztuk Pięknych jako 6-letnie jednolite studia magisterskie o profilu ogólnoakademickim. Od roku akademickiego 2019/2020, zgodnie z zaleceniami Zespołu Oceniającego, zapisanymi w poprzednim raporcie w 2018, kierunek ten przypisany jest do jednej dyscypliny: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (100%).

Program ramowy studiów pozwala realizować koncepcje kształcenia specjalistycznego, obejmującego trzy zakresy konserwacji-restauracji:

- malarstwa i rzeźby polichromowanej,
- rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego,
- papieru i skóry.

Dodatkowo studenci mają możliwość poszerzania wiedzy badawczo-konserwatorskiej poprzez wybór na dyplom obiektu z zakresu: sztuki nowoczesnej lub współczesnej czy też malarstwa ściennego i transferu, a także rzemiosła artystycznego, witrażu, metalu, szkła, ceramiki, kolekcji etnograficznych i przyrodniczych. Kierunek jako jedyny w Polsce ma bardzo rozwiniętą pracownię konserwacji zabytków metalowych. Specyfika kierunku zasadza się także na szerokim zakresie różnych typów obiektów z uwzględnieniem rzadkich pod względem materiałowym artefaktów z elementami tekstylnymi (tkanina, skóra, mularze). Ponadto zajęciami wyróżniającymi kierunek oceniany kierunek na tle innych uczelni konserwatorskich w Polsce jest między innymi biologia konserwatorska. Wyróżnik kształcenia na kierunku stanowi ponadto praca dyplomowa mająca dwie części: teoretyczno-badawczą oraz konserwatorsko-artystyczną.

Koncepcja kierunku studiów i metody jej realizacji wynikają z wieloletnich doświadczeń w zakresie kształcenia konserwatorów-restauratorów dzieł sztuki na Wydziale Sztuk Pięknych, wykazując całkowitą zgodność z Strategią Rozwoju UMK 2016-2020 oraz wdrażanej strategii na lata 2021–2026. Oceniany kierunek odpowiada na oczekiwania Uczelni, która zgodnie ze Statutem i dążeniem wydziału *umożliwia kształcenie przygotowujące do funkcjonowania i podejmowania różnego rodzaju inicjatyw naukowych i artystycznych poprzez wykorzystywanie nowoczesnych technologii i doświadczeń międzynarodowych ze szczególnym uwzględnieniem charakteru i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego*. Koncepcja ta wpisuje się również w strategię ochrony dziedzictwa narodowego, uwzględnia tendencje zmian zachodzących w zakresie konserwacji-restauracji dzieł sztuki na świecie. Zgodność koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni dotyczy także zwiększania roli Uczelni i wzmacnianie jej wizerunku jako instytucji w powiązaniu z otoczeniem gospodarczym oraz interesariuszami zewnętrznymi. Przedstawiciele tych instytucji bardzo często wywodzą się z ocenianej jednostki. Koncepcja kształcenia opiera się także na kluczowych założeniach Strategii Rozwoju Wydziału Sztuk Pięknych związanych z badaniami naukowymi oraz upowszechnianiem wiedzy, zapewnieniu wysokiej jakości prowadzonych badań naukowych i działalności artystycznej, a w szczególności na stworzeniu warunków do osiągnięcia większego stopnia konkurencyjności absolwentów na rynku pracy poprzez stworzenie szerokiej oferty edukacyjnej i jej innowacyjności.

Podstawowym celem programu studiów jest wszechstronne przygotowanie studentów do samodzielnej pracy w zawodzie konserwatora-restauratora dzieł sztuki, poprzez połączenie wiedzy

teoretycznej z praktycznymi umiejętnościami. Studenci są nauczani zarówno technik konserwatorskich, metodologii dokumentowania i oceny stanu obiektów zabytkowych, co umożliwia im przeprowadzanie skutecznych działań konserwatorskich i restauratorskich na różnych materiałach czy też technikach artystycznych. Nabyta wiedza i umiejętności pozwalają absolwentom na dostosowanie się do bardzo zróżnicowanych wymagań rynku pracy.

Absolwenci posiadają wszechstronną wiedzę i umiejętności w zakresie studiowanej wybranej ścieżki kształcenia, wyróżniając się solidnym przygotowaniem naukowym i artystycznym. Kwalifikacje zawodowe uprawniają absolwenta do: samodzielnego projektowania, planowania i praktycznego wykonywania zabiegów konserwatorskich i restauratorskich, badania i interpretacji budowy technicznej zabytków, stanu zachowania i przyczyn zniszczeń, przy użyciu różnych metod. Ukończone studia dają absolwentom także szereg kompetencji społecznych i poznawczych, takich jak: diagnozowanie i rozwiązywanie problemów zawodowych z poszanowaniem zasad etycznych i prawnych, dążenie do systematycznego kształcenia i rozwoju zawodowego, gotowość do pracy grupowej, sprawne posługiwanie narzędziami informatycznymi, organizowanie i kierowanie niewielkimi zespołami, przygotowanie do podejmowania wyzwań zawodowych. Absolwent zna także język angielski na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, posługując się również słownictwem specjalistycznym w stopniu koniecznym do wykonywania zawodu. Perspektywy zawodowe dla absolwentów kierunku są bardzo szerokie, zwłaszcza że przepisy umożliwiają pracę przy zabytkach jedynie dyplomowanym konserwatorom-restauratorom dzieł sztuki. Absolwent ma możliwość założenia własnej firmy i prowadzenia samodzielnej działalności.

Niemal wszyscy absolwenci tego kierunku znajdują zatrudnienie w wyuczonym zawodzie, zarówno w kraju i zagranicą; w instytucjach muzealnych, bibliotekach, galeriach sztuki, domach aukcyjnych, archiwach państwowych i kościelnych, pracowniach konserwatorskich, ośrodkach i instytucjach badawczych w kraju i zagranicą. Ponadto mogą pracować jako eksperci w dziedzinie konserwacji i restauracji dzieł sztuki w urzędach administracji państwowej, zajmujących się ochroną dóbr kultury. Wielodyscyplinarne gruntowne wykształcenie pozwala też na prowadzenie wszechstronnych badań konserwatorskich, wykonywanie prac artystycznych i kopii dzieł sztuki.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku wzmacnia pozycję Uniwersytetu, gdyż zakłada podejmowanie badań naukowych przez kadrę Wydziału z myślą o rozwoju dyscypliny, przy jednoczesnym zaangażowaniu studentów w prace naukowe. Przykładem mogą być działania naukowe na arenie międzynarodowej wynikające między innymi z intensywnej mobilności pracowniczej i studenckiej, dzięki pozyskaniu projektów finansowanych ze środków krajowych, w tym grantów ministerialnych, europejskich i międzynarodowych. Przykładem mogą być przeprowadzone w ostatnich latach badania obrazu Eugène'a Delacroix na zaproszenie Muzeum Luwru czy badania pierwszego wydania książki Mikołaja Kopernika „De Revolutionibus Orbium Coelestium” ze zbiorów biblioteki Uniwersytetu św. Tomasza w Manili.

Kadra nawiązuje kontakty z cenionymi ośrodkami naukowymi na świecie w ramach Interdisciplinary Team for Research, Conservation and Restoration of the Cultural Heritage at Nicolaus Copernicus University) pozyskanego w ramach konkursu w programie IDUB. Współpracuje także z renomowanymi placówkami muzealnymi i instytucjami kultury, takimi jak: Muzeum Luwru, Muzeum Narodowe w Pekinie, Galeria Narodowa w Singapurze, Muzeum Vincenta van Gogha w Amsterdamie, Biblioteka Kapituły w Weronie, Narodowe Muzeum Sztuki w Oslo, Francuskie Ministerstwo Kultury, Ministerstwo Kultury i Sztuk Pięknych Królestwa Kambodży, dzięki czemu ma dostęp do badań najważniejszych

i najlepszych dzieł światowego dziedzictwa m.in. z listy UNESCO. Studenci i absolwenci są angażowani w działania badawczo-konserwatorskie, do których należą m.in.: *Badania grupy obrazów zabytkowych ze zbiorów Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej wraz z dokumentacją* (2023–2024); *badania i konserwacja-restauracja Panneau Stefana Knappa z fasady auli Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu* (2023–2024). Uczestniczą razem z nauczycielami akademickimi w konferencjach międzynarodowych, gdzie prezentują wyniki wspólnych badań, np. na: 7th International Meeting on Retouching of Cultural Heritage, Faculty of Fine Arts -University of Lisbon (FBAUL), Lizbona (2023), czy też International conference on analytical techniques in art and cultural heritage TECHNART 2023, LIBPhys, NOVA, Universidad de Coimbra, ADDF Lizbona (2023).

Efekty uczenia się, przewidziane w programie studiów na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki są spójne z charakterystykami drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla dziedziny sztuki określonymi przez rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 14.11.2018 r. w sprawie charakterystyk II stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Struktura programu studiów została podporządkowana integracji efektów uczenia się wokół głównego celu kształcenia, który stanowi uzyskanie wszechstronnej wiedzy i praktycznych umiejętności, niezbędnych w zawodzie konserwatora-restauratora dzieł sztuki. Student potrafi wykonać prawidłową konserwację i restaurację zabytku, zaplanować projekt i poszczególne etapy prac konserwatorskich i badań konserwatorskich oraz restauratorskich, stanu zachowania zabytku a także potrafi wykonać analizę techniki i technologii, rekonstrukcję w różnych konwencjach i dokumentację zarówno powykonawczą, jak i badania budowy technicznej zabytku. Ważnym elementem realizacji programu studiów jest współpraca z badaczami z innych wydziałów toruńskiej uczelni oraz instytucjami krajowymi i międzynarodowymi (Wydziałem Chemii UMK, Wydziałem Chemii Politechniki Wrocławskiej, czy Pracownią Konserwacji Metropolitan Muzeum w Nowym Jorku) a także z jednostkami muzealnymi, kościołami i innymi instytucjami czy też osobami prywatnymi, które powierzają swoje obiekty do konserwacji i restauracji przez studentów w ramach zajęć kursowych i dyplomowych. Regularne kontakty z interesariuszami zewnętrznymi w tym zakresie są częste i właściwe. Natomiast niezadowolający dla obu stron jest ich udział w analizie i planowaniu zmian w programie kształcenia w kontekście realiów studiów wyższych i przemian na rynku pracy. Rekomenduje się włączenie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego do dyskusji i uczestnictwa w ustalaniu i modyfikowaniu programu studiów.

W programie studiów na ocenianym kierunku sformułowano 43 efekty uczenia się: 13 w zakresie wiedzy, 22 w zakresie umiejętności i 8 w zakresie kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty uczenia się są zróżnicowane w zależności od różnych etapów studiów i pomyślane tak, aby student aktywnie rozwijał umiejętności prowadzenia prac badawczych, analitycznego myślenia i skutecznego rozwiązywania problemów konserwatorskich i restauratorskich. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się w zakresie *wiedzy* zakładają między innymi: posiadanie gruntownej wiedzy teoretycznej i praktycznej z metodyki działań konserwatorskich w wybranej specjalności (K_W03) czy też posiadanie wiedzy w zakresie materiałoznawstwa substancji zabytkowej oraz historycznych i współczesnych materiałów konserwatorskich (K_W5); Zajęcia, w ramach których zdobywa się wskazane efekty to np.: badania budowy technicznej zabytków, projektowanie konserwatorskie.

Do kluczowych kierunkowych efektów kształcenia w zakresie *umiejętności* należy: rozpoznanie stanu zachowania obiektu zabytkowego, określenie przyczyny zniszczeń i sformułowanie programu prac badawczych oraz konserwatorskich i restauratorskich (K_U1); zaplanowanie, zinterpretowanie i powiązanie wyników badań chemicznych, fizycznych, biologicznych z konserwatorskimi

i technologicznymi z wykorzystaniem wiedzy na temat dawnych i współczesnych technik oraz tradycji warsztatowych (K_U8). Przykładowe zajęcia, dzięki którym studenci nabywają wymienione efekty to m.in.: praktyczne aspekty projektowania konserwatorskiego czy też współczesne metody badań instrumentalnych.

Ukończone studia dają absolwentom także szereg *kompetencji społecznych*, wśród których najistotniejsze to: świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej (K_K02); świadomość znaczenia wartości (artystycznej, historycznej, emocjonalnej itd.) dzieł sztuki i zabytków, ich nie odtwarzalności i obowiązku respektowania tych wartości w procesie konserwacji-restauracji (K_K01); świadomość oraz rozumienie aspektów i skutków (także dalekosiężnych) działań konserwatorskich, ich wpływu na dzieło sztuki lub zabytek i środowisko naturalne oraz świadomość związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje (K_K03); dążenie do systematycznego kształcenia i rozwoju zawodowego (K_K05). Przedmiotami, które w najpełniejszy sposób realizują rozwijanie kompetencji społecznych są np.: metodyka konserwacji zabytków – kamień, pracownia konserwacji restauracji materiałów archiwalnych.

Stwierdzono także spójność przedmiotowych efektów kształcenia określonych dla praktyk i ćwiczeń terenowych z efektami kierunkowymi.

Część kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy sformułowano nieprawidłowo, co udokumentowano w kryterium 2.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia ocenianego kierunku wykazuje ścisły związek z misją i strategią rozwoju Uczelni i w pełni odpowiada celom określonym w strategii Jednostki oraz w polityce jakości. Mocnymi jej stronami jest orientacja projakościowa, wyrażona na wiele sposobów, na co wskazywano w analizie. Skupienie na potrzebach studenta, także w kontekście jego losów jako absolwenta, w powiązaniu z potrzebami otoczenia, w tym z uwzględnieniem przygotowania do aktywności na rynku pracy związanym z działaniami artystycznymi czy konserwatorsko-restauratorskimi oraz uwzględnienie wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, ale przede wszystkim zagranicznych, to niewątpliwie mocne filary koncepcji.

Wymiar merytoryczny efektów uczenia się zakładanych dla ocenianego kierunku wykazuje zgodność z koncepcją i celami kształcenia oraz ścisły związek z zakresem wiedzy i doświadczeń praktycznych, dziedziną sztuki, które są podstawą koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku oraz twórczą pracą artystyczną, ale przede wszystkim nauką realizowanymi na ocenianym kierunku.

Efekty uczenia się są specyficzne, zgodne z koncepcją kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim, zaprojektowane na bazie kilkudziesięcioletnich doświadczeń kadry specjalistów w swojej dziedzinie i są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie, do której kierunek został przyporządkowany oraz zakresem działalności naukowej i artystycznej prowadzonej na kierunku. Uwzględniają także w szczególności specyficzne kompetencje wynikające z interdyscyplinarnego kierunku studiów,

kompetencje w zakresie komunikowania się w specjalistycznym języku obcym oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej i artystycznej. Są one możliwe do osiągnięcia, co wykazano w ramach oceny prac etapowych, a przede wszystkim często nagradzanych prac dyplomowych.

Kierunkowe efekty uczenia się dla trzech ścieżek kształcenia na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki sformułowane zostały w sposób zrozumiały, a stopień ich osiągnięcia przez studentów jest monitorowany dzięki stworzonemu systemowi weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnane przez studentów, a także odpowiadają poziomowi 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Ich opisy w wielostronicowych, bardzo rozbudowanych kartach przedmiotu sformułowane zostały w sposób jasny, logiczny, zrozumiały i realistyczny. W większości przypadków sposób właściwy określono poziom trudności efektów, zakres umiejętności i wiedzy, którą należy osiągnąć i można ją ocenić, trafnie sprecyzowano umiejętności, które należy nabyć i także ocenić.

Ponadto uwzględniono efekty w zakresie znajomości języka obcego, właściwie określając poziom kompetencji językowych dla określonego poziomu studiów. Analiza programu studiów potwierdza w znaczący sposób możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określonych dla ocenianego kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Wysoki poziom badań naukowych prowadzonych w renomowanych placówkach naukowych w Polsce i za granicą, z wykorzystaniem najwyższej jakości aparatury i metod badawczych.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie wiodącej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, do której jest przyporządkowany kierunek, jak również są zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie. Obejmują w zwięzły sposób zagadnienia merytoryczne danych zajęć i stanowią czytelną informację dla studentów. Są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Są zgodne z 43 kierunkowymi efektami uczenia się wśród których 6 (w zakresie wiedzy) zostało nieprawidłowo sformułowanych: K_W06 „zna podstawowe metody fizyczne i chemiczne badania dzieł sztuki i zabytków”, K_W07 „zna podstawy historii sztuki z uwzględnieniem interpretacji i podstawowego wartościowania dzieła sztuki”, K_W08 „zna podstawy historii i teorii ochrony

i konserwacji-restauracji dzieł sztuki i zabytków, K_W11 „zna podstawy kształtowania form artystycznych w ujęciu historycznym”, K_W12 „zna podstawy fotografii i technik dokumentacji dzieł sztuki, badań i procesów konserwatorsko-restauratorskich” i K_W13 „ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy”. Efekty te powiązano z odpowiednimi kodami składnikowymi opisu Polskiej Ramy Kwalifikacji, zgodnie z określonymi przez Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 14.11.2018 r. w sprawie charakterystyk II stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji, tj: P7S_WG i P7S_KR. W przypadku składnika opisu oznaczonego P7S_WG student na tym poziomie kształcenia ma wykazywać się pogłębioną czy zaawansowaną wiedzą, właściwą dla programu studiów w danej dyscyplinie, a nie wiedzą podstawową czy elementarną. Jednakże po przeprowadzonej szczegółowej analizie treści kształcenia w sylabusach do zajęć, do których przypisano błędnie sformułowane ww. efekty uczenia się, takich jak na przykład: historia sztuki średniowiecznej (1402-HSŚ-1L-SJ), historia sztuki nowoczesnej (1402-HSN-2L-S1), historia filozofii z elementami estetyki 91402-HFE-12-SJ), współczesne metody badań instrumentalnych (1402-WMBI-3Z-SJ) czy też chemia w konserwacji zabytków (1402-CHE-1L-SJ), należy jednoznacznie stwierdzić, że studenci nabywają pogłębioną o ile nie zaawansowaną wiedzę, wzbogaconą o obszerną, specjalistyczną literaturę obowiązkową i uzupełniającą. Przykładem jest efekt W2: „ma gruntowną i uporządkowaną wiedzę z zakresu sztuki polskiej nowoczesnej w różnych aspektach (z uwzględnieniem historii, teologii, techniki i technologii sztuk plastycznych)”, w ramach zajęć Historia sztuki nowoczesnej (1402-HSN-2L-S1). Dokument, w którym zawarte są kierunkowe efekty uczenia się i przypisane im kody składnika opisu Polskiej Ramy Kwalifikacji, będący Załącznikiem nr 2 do uchwały Nr 5 Senatu UMK z dnia 5 lutego 2019 „Tabela pomocnicza- tabela spójności efektów uczenia się” zawiera więcej błędów:

- kierunkowemu efektowi uczenia się K_09 przypisano nieistniejący kod składnika opisu Polskiej Ramy Kwalifikacji PS7_WG_A1 a kodowi K_W10 kod PS6_WG_A1- błędnie zapisany z poziomu 6, do którego kierunkowe efekty uczenia się na poziomie jednolitych studiów magisterskich nie mogą być przypisywane;
- kodowi kierunkowych efektów uczenia się K_W13 przypisano tylko kod składnika opisu Polskiej Ramy Kwalifikacji P7S_KR powiązany z kategorią charakterystyki efektów w zakresie kompetencji społecznej, a pominięto kod P7S_WG dotyczący wiedzy;
- w tabeli znajdują się zajęcia BHP, którym przypisano kod kierunkowych efektów uczenia się K_W13, a który nie posiada sylabusu i przypisanych punktów ECTS. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie UMK, chodzi tu o zajęcia pod nazwą: elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii prowadzone dla studentów różnych kierunków przez Dział ds. BHP i Ochrony Ppoż. Jest to szkolenie rozszerzone, prowadzone w ramach bezpośrednich ćwiczeń i wykładów w ustalonym ze studentami terminie. Na platformie Moodle znajduje się dodatkowy materiał pomocniczy do przestudiowania. W tabeli natomiast brakuje innych zajęć, którym przypisano ten efekt kierunkowych efektów uczenia się: chemia w konserwacji zabytków (1402-CHE-1L-SJ). Treści tych zajęć, po analizie sylabusu i materiałów informacyjnych związanych z zajęciami BHP na stronie Uczelni, nie wskazują, że są one na poziomie wiedzy, określonej w efekcie kierunkowym jako elementarna. Jest to zresztą zrozumiałe, mając na uwadze wagę tych zagadnień w odniesieniu do studiowanego kierunku, gdzie bezpieczeństwo pracy np. z materiałami niebezpiecznymi dla zdrowia wymaga szczególnej uwagi,
- nie zamieszczono w tabeli części zajęć z programu studiów, np. praktyki,

- brak jest odniesienia w efektach kierunkowych do zagadnień oznaczonych kodem składnika opisu Polskiej Ramy Kwalifikacji dla dziedziny sztuki: W7S_WG.

Mimo, że treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się dla zajęć, to niektóre z nich są nieprawidłowo umieszczone w kartach przedmiotów. Przykładem są zajęcia, gdzie ten sam kierunkowy efekt w zakresie wiedzy „zna podstawowe metody fizyczne i chemiczne badania dzieł sztuki i zabytków” został zamieszczony w kilku przedmiotach do zajęć np. z V roku: konserwacja i restauracja rzemiosła artystycznego (1402-RAR-5Z-DM), czy z VI roku, np.: seminarium dyplomowe teoretyczno-badawcze (1402-SDB-6L-SJ) i pracownia konserwacji zabytków (1402-PKZA-6Z-PIS-SJ). Zagadnienia te powinny być już zaawansowane na tym etapie studiów, a podstawowe kompetencje powinny być kształcone ewentualnie w pierwszych latach studiów.

Powielanie tych samych efektów przedmiotowych, o tej samej treści, pojawia się i w kartach innych zajęć, zatem należy przeprowadzić pogłębioną analizę zasadności ich umieszczania w wielu kartach przedmiotu. Dodatkowo wskazany wyżej efekt przedmiotowy w kilku sylabusach nie powinien być kopią efektu kierunkowego (K_W06), a specyficznym efektem szczegółowym dla określonych zajęć. W przypadku losowo zweryfikowanych sylabusów do zajęć, np. konserwacja i restauracja rzemiosła artystycznego (1402-RAR-5Z-DM), seminarium dyplomowe konserwatorskie z zakresu sztuki nowoczesnej i współczesnej (1402-SDK-SNW-5L-SJ) czy też pracownia dokumentacji budowy technicznej obiektów (1402-PDB-5Z-SJ) wszystkie wymienione treści przedmiotowych efektów uczenia się są identyczne z treściami efektów uczenia się dla kierunku, a nawet przekopiowane niemal w całości.

Aktualnie przyjęty program ramowy przewiduje 4545 godzin zajęć podzielonych na 1890 godzin (1620) treści podstawowych i przedmiotów kierunkowych, w tym 525 godzin wykładów (ok. 32%), 60 godzin ćwiczeń (ok. 0,37%), 900 godzin pracowni (ok. 55%) i 135 godzin seminariów (ok. 8%), a także 2685 godzin przedmiotów specjalnościowych w ramach każdej z trzech ścieżek kształcenia, które wybiera się po pierwszym roku studiów. W ramach specjalności proporcje poszczególnych form kształcenia są zróżnicowane (co wynika ze specyfiki programów) ze zdecydowaną przewagą pracowni (80-90 %). Stosowane na ocenianym kierunku formy zajęć obejmują wykłady, ćwiczenia, pracownie, ale i ćwiczenia terenowe (168 godzin) i praktyki (168 godzin). Proporcje te są zachowane i prawidłowo opracowane do zrealizowania założonego programu kształcenia przez studentów i nauczycieli.

Obciążenie godzinowe i liczba egzaminów na poszczególnych semestrach są analogiczne dla wszystkich zakresów studiów.

Studia jednolite magisterskie na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki prowadzone w formie stacjonarnej na Wydziale Sztuk Pięknych UMK trwają 12 semestrów. Liczba punktów ECTS potrzebna do ukończenia 6-letnich studiów wynosi 367, w tym liczba punktów uzyskanych z przedmiotów do wyboru stanowi 54%.

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 181,5, co stanowi około 49,5% ogółu liczby punktów, o około 0,5% poniżej wymagań zawartych w art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do których przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi

około 290 punktów ECTS – kilkupunktowe różnice wynikają z różnych ścieżek kształcenia (dokładne składowe punktów zamieszczono w tabeli 4, Raportu Samooceny).

Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć został ustalony i podany dla każdych zajęć w kartach przedmiotów wraz z wyszczególnieniem form aktywności i liczby godzin przypadających na daną aktywność. Przypisanie zajęciom punktów ECTS zostało oszacowane w większości właściwie, jednak niektórym zajęciom, np. Praktykom zawodowym i Ćwiczeniom terenowym nie zostały poprawnie przypisane punkty ECTS (analizę zamieszczono poniżej). W niektórych sylabusach wskazana jest znaczna liczba literatury obowiązkowej i uzupełniającej przy niedoszacowanej pracy własnej studenta koniecznej do jej opracowania i przyswojenia treści, np. do zajęć historia sztuki starożytnej w karcie przedmiotu zapisano 29 pozycji literatury obowiązkowej i 29 pozycji literatury uzupełniającej, przy jedynie wskazanych 30 godz. nakładu pracy studenta do zapoznania się z zamieszczoną literaturą (1402-HS-1Z-S1), czy w innym sylabusie historia sztuki „średniowiecznej” (1402-HSŚ-1L-SJ), gdzie wyszczególniono odpowiednio 54 pozycje literatury obowiązkowej i 21 uzupełniającej przy 20 godz. pracy własnej studenta (dodatkowo zapisano 25 godz. na opanowanie treści wykładów). W kartach tych nie zaznaczono, czy studenta obowiązuje przyswojenie treści z wszystkich wyszczególnionych pozycji literatury czy też ich określone fragmenty. Dodatkowo część sylabusów zawiera nieaktualne informacje, na przykład dotyczące prowadzenia zajęć w trakcie pandemii, np. w historia sztuki średniowiecznej (1402-HSŚ-1L-SJ), czy też malarstwo (1402-PMA-1Z-SJ).

Nie we wszystkich sylabusach wskazano odniesienia do kierunkowych efektów uczenia się, np. w przypadku zajęć historia filozofii z elementami estetyki (1402-HFE-1Z-SJ), czy też praktyczne aspekty profilaktyki konserwatorskiej (1402-PKP-3L-SJ).

Metody kształcenia na ocenianym kierunku są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Stymulują studentów do samodzielnej pracy i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej. Mają charakter aktywizujący oraz uwzględniają samodzielne uczenie się studentów. Są to m.in.: analizy, projekty, studium przypadku, dyskusje, czy też rozwiązywanie problemów w grupach. W przypadku I, II i III roku wykorzystuje się metody służące studentom do prowadzenia badań, malowania kopii, prowadzenia prac konserwatorskich i restauratorskich, w tym: formułowania problemów badawczych, doboru metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań, a także przygotowania artystycznego i konserwatorsko-restauratorskiego. Natomiast studentom IV, V i VI roku studiów umożliwia się udział w prowadzonych badaniach i pracach konserwatorskich oraz wspiera się ich w projektowaniu badań i realizacji prac konserwatorskich i restauratorskich niezbędnych do przygotowania pracy dyplomowej.

Wszystkie zajęcia odbywają się według prawidłowo skonstruowanego harmonogramu organizacji roku akademickiego, który jest publikowany na stronie internetowej UMK przed jego rozpoczęciem oraz są zgodnie z planem semestralnym zamieszczanym na stronie Wydziału Sztuk Pięknych minimum na dwa tygodnie przed rozpoczęciem semestru zimowego.

Kolejność wprowadzania do programu poszczególnych treści programowych jest zgodna z zasadą kontynuacji kształcenia, została zaprojektowana w sposób bardzo przemyślany i bazuje na kilkudziesięcioletnim doświadczeniu kompetentnej kadry.

Wiedza i umiejętności kierunkowe pogłębiane są w semestrach III-VI poprzez stopniowe wprowadzanie coraz bardziej zaawansowanych przedmiotów powiązanych z profilem odpowiedniej ścieżki

kształcenia. W harmonogramie realizacji programu studiów uwzględniono także przedmioty poza kierunkowe, które rozpoczynają się od II roku studiów (semestry III-IV), np.: nowożytny język obcy, wychowanie fizyczne i przedmioty ogólnouniwersyteckie (semestr III i VI). Studenci wszystkich specjalności zobligowani są do zrealizowania praktyki po IV i VI semestrze (ćwiczenia terenowe) oraz po VIII semestrze studiów (praktyki zawodowe) oraz dwutygodniowego pleneru malarskiego. Ostatni rok studiów poświęcony jest na realizację pracy dyplomowej. Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów stanowią znaczną część planu studiów. Są to przede wszystkim wykłady, seminaria oraz pracownie badawcze i pracownie metodyki konserwatorskiej. Przekazywanie wiedzy i nabywanie umiejętności oraz kształtowanie postaw odbywa się w bezpośrednim kontakcie student-nauczyciel. Samodzielność studentów rośnie na późniejszych latach – na V i VI roku, gdzie liczba godzin kontaktowych jest niewielka, a udział nauczycieli polega głównie na udzielaniu konsultacji czy też sprawdzaniu prac pisemnych. Niemniej jednak studenci przygotowujący prace dyplomowe – tak teoretyczno-badawcze, jak artystyczno-konserwatorskie, znaczną część zadań realizują w pracowniach konserwatorsko-restauratorskich oraz laboratoriach na Wydziale. Wynika to z faktu, że większość pracy wykonywana jest bezpośrednio na powierzonych Uczelni cennych obiektach zabytkowych, które muszą być przechowywane w odpowiednio chronionym otoczeniu, a wykonywane zabiegi wymagają specjalistycznego sprzętu i aparatury.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie Samooceny podstawową strukturę treści programowych dla kierunku stanowią zajęcia o charakterze ogólnym, niezbędne dla zapewnienia wszechstronnego rozwoju studentów oraz przedmioty kierunkowe, realizujące zagadnienia specjalistyczne z szeroko pojętego zakresu konserwacji-restauracji dzieł sztuki, będące zasadniczym rdzeniem dla kształcenia w ramach trzech ścieżek kształcenia, które studenci wybierają po pierwszym roku kształcenia. Do treści ogólnych należy zaliczyć m.in. różnorodne zajęcia z historii sztuki, czy z chemii konserwatorskiej. Kluczowe treści kształcenia realizowane są podczas zajęć z konserwacji-restauracji: malarstwa i rzeźby polichromowanej; rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego; papieru i skóry. Ponadto studenci specjalności konserwacja malarstwa i rzeźby polichromowanej mają możliwość (od IV roku) ukierunkowania dalszego kształcenia i wyboru zakresu tematycznego dyplomowych prac artystyczno-konserwatorskich (np. związanych sztuką nowoczesną czy malarstwem ściennym). Oferowane na kierunku zakresy studiów są ściśle związane z poszczególnymi obszarami badań prowadzonych w dyscyplinie przez sześć Katedr Wydziału Sztuk Pięknych, stąd wyniki prowadzonej działalności naukowej w sposób bezpośredni przekładają się na ewolucję treści programowych, a zajęcia prowadzone są przez kompetentną w zakresie dyscypliny kadrę akademicką. Treści kierunkowe dotyczą wiedzy i umiejętności z zakresu np.: zaawansowanych techniki i metod konserwatorskich, materiałoznawstwa, czy też pewnym novum w specjalistycznym kształceniu przyszłych konserwatorów-restauratorów dzieł sztuki w Polsce- biologii konserwatorskiej. W ramach przedmiotów ogólnych oraz specjalnościowych wyodrębniono dodatkowo przedmioty fakultatywne, podlegające wyborowi przez studenta w ramach realizowanego zakresu studiów. Treści obejmujące obszar nauk społecznych lub humanistycznych są obecne w elementach filozofii, metodyce badań humanistycznych, podstawach prawa gospodarczego oraz przedmiotach ogólnouniwersyteckich do wyboru. Treści obejmujące języki obce występują na lektoratach specjalistycznych. W zakresie znajomości języków obcych przewidziano cztery semestry zajęć w formie lektoratu (do wyboru język nowożytny), rozpoczynających się od semestru drugiego. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych, zapewniającą znajomość języka na poziomie B2+, z uwzględnieniem specjalistycznego słownictwa konserwatorskiego i restauratorskiego. Dodatkowo, studenci mają możliwość doskonalenia umiejętności językowych

poprzez realizację ogólnouniwersyteckich przedmiotów prowadzonych w języku angielskim, np.: „Introduction to conservation of library, museum and archival materials”. Studenci, zobowiązani są do korzystania z literatury obcojęzycznej oraz zachęceni są do mobilności w ramach Erasmus+ oraz udziału w międzynarodowych studenckich konferencjach naukowych m.in. towarzyszących spotkaniom ENCoRE.

Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć teoretycznych, wykładowych do liczby godzin zajęć artystycznych oraz laboratoryjnych zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów, pokazów, seminariów i ćwiczeń w pracowniach, a także w terenie np. w obiektach zabytkowych. Wybór formy zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, seminarium lub lektoraty) dostosowany jest zarówno do zamierzonych efektów uczenia się, jak i specyfiki danych zajęć oraz liczebności grup. Efekty uczenia się są osiągnięte dzięki adekwatnym do ich charakteru form zajęć, takich, jak: ćwiczenia laboratoryjne (np.: żywice sztuczne stosowane w konserwacji, materiałoznawstwo pigmentów i spoiw malarskich), zajęcia terenowe, seminaria (np.: seminarium konserwatorskie), ćwiczenia z metodyki oraz zajęcia praktyczne w pracowniach konserwatorskich (np.: pracownia dyplomowa).

Podczas zajęć w laboratoriach i w pracowniach konserwatorskich, a także w ramach seminariów oraz ćwiczeń terenowych grupy liczą maksymalnie 8 osób. Pozwala to na bezpośredni kontakt nauczyciela akademickiego ze studentem, zindywidualizowane podejście oraz partnerską współpracę. Stosowane są również właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne (projektory, sprzęt komputerowy, itp.), które wspomagają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, np. w wykładowej „Sali Tymona”, w budynku głównym Wydziału Sztuk Pięknych, w której znajduje się amfiteatralny układ miejsc dla słuchaczy i odpowiedni zautomatyzowany system nagłośnienia, oświetlenia oraz zaciemniania wnętrza.

Ze względu na charakter kierunku i praktyczny wymiar większości zajęć, zajęcia realizowane są w formie stacjonarnej, a e-learning realizowany jest w niewielkim stopniu – pełni funkcję wspomagającą proces kształcenia. Wykorzystywanymi do tego narzędziami są m.in.: uczelniana platforma Moodle, SharePoint Microsoft oraz Dysk Google, gdzie prowadzący mogą udostępniać materiały dydaktyczne, takie jak: regulaminy pracowni czy harmonogram ćwiczeń w semestrze. Metody te stosuje się także w przypadku zajęć metodyka konserwacji zabytków metalowych, w ramach których korekty dokumentacji są wykonywane zdalnie poprzez naniesienie poprawek przez prowadzącego i odesłanie za pomocą USOSmail wskazówek do dalszej samodzielnej pracy. Społeczność akademicka ma także dostęp do pakietu MS Office365, co umożliwia prowadzenie indywidualnych konsultacji ze studentami, a w szczególności z dyplomantami, z którymi są omawiane kolejne etapy przygotowania pracy teoretyczno-badawczej i konserwatorsko-artystycznej. Przepisy dotyczące prowadzenia zajęć z wykorzystaniem e-learningu zawarte są w zarządzeniu Rektora UMK nr 162/2021 w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zaktualizowanym jako Zarządzenie Rektora UMK nr 164/2023).

Od semestru letniego I roku studiów jest możliwość sprofilowania planu zajęć do własnych zainteresowań. Przedmioty do wyboru obejmują m.in.: zajęcia ogólnouniwersyteckie, np. historia technik budowlanych dla specjalności konserwacja i restauracja rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego, zajęcia fakultatywne np.: z konserwacji witraży (prowadzone dla wszystkich roczników), czy też zajęcia wychowania fizycznego z oferty Uniwersyteckiego Centrum Sportowego.

Rozwiązaniem mającym zindywidualizować ścieżkę kształcenia na UMK są tzw. bloki kompetencyjne, czyli moduły przedmiotów pozwalających zdobyć i/lub udoskonalić umiejętności pożądane na rynku

pracy. Realizując zajęcia w ramach wybranych bloków można świadomie kształtować własny zestaw praktycznych kwalifikacji, dostosowany do indywidualnych zainteresowań i profilu zawodowego, otrzymując certyfikat po zaliczeniu wszystkich zajęć wchodzących w skład bloku. Obecnie Wydział Sztuk Pięknych oferuje trzy bloki (dwa w semestrze zimowym, jeden w letnim), z czego dwa prowadzą pracownicy ocenianego kierunku: sztuka nowoczesna i współczesna – inne spojrzenie. Opieka, konserwacja, zagadnienia warsztatowe, rynek sztuki oraz tajniki fotografii i filmu.

Uelastycznieniu procesu uczenia się służy ponadto indywidualny tryb odbywania zajęć dydaktycznych w ramach: Indywidualnego Planu Studiów (IPS) lub Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Studenci ocenianego kierunku w ramach IOS mają możliwość korzystania z infrastruktury i wyposażenia wydziału poza godzinami zajęć, w czasie dyżurowania pracowników technicznych. W roku akademickim 2022/2023 i 2023/2024 IOS został przyznany siedmiu studentom ocenianego kierunku; w semestrze zimowym 2024/2025 – sześciu.

Na ocenianym kierunku dostosowano proces uczenia się do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Kandydaci na studia, którzy zobligowani są podejść do egzaminów wstępnych, mogą w procesie rekrutacji liczyć w uzasadnionych wypadkach na między innymi powiększenie druku testu, wydłużenie czasu egzaminu lub zapewnienie obecności osób trzecich (np. tłumacza języka migowego). W toku procesu dydaktycznego, studenci z niepełnosprawnościami mogą skorzystać także z wielu udogodnień, np.: studiować w trybie IOS, uczęszczać na dostosowane zajęcia Boccia, wnioskować o udzielenie wsparcia edukacyjnego lub asystenta dydaktycznego, bezpłatnie przydzielonego przez Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami działający przy Uniwersyteckim Ośrodku Wsparcia i Rozwoju Osobistego.

Program studiów przewiduje realizację praktyk zawodowych, dla których określono odpowiednie efekty uczenia się. Każdy rodzaj praktyki, w tym ćwiczenia terenowe realizowane na pierwszym roku studiów w formie dwutygodniowego pleneru malarskiego, plenery artystyczne i praktyki zawodowe, posiada odrębny zestaw efektów uczenia się. Obowiązują procedury wewnętrznej organizacji praktyk oraz regulaminy ćwiczeń. Ćwiczenia terenowe obejmują 168 godzin i są realizowane po IV i VI semestrze, w okresie wakacyjnym. Polegają na pracy zespołowej lub indywidualnej przy obiekcie zabytkowym pod kierunkiem nauczyciela. Praktyki zawodowe odbywają się po VIII semestrze, również w czasie wakacji, w wymiarze 168 godzin i w trybie indywidualnym. Łączna liczba godzin przeznaczonych na praktyki wynosi 336. Przypisano im jednak błędną liczbę punktów ECTS – 6, co daje 56 godzin na jeden punkt ECTS i jest niezgodne z obowiązującymi zasadami. Zaleca się ponowne przeliczenie liczby punktów i dostosowanie ich do rzeczywistego nakładu pracy studenta. Efekty uczenia się dla praktyk są zgodne z celami określonymi w programie studiów oraz w Regulaminie praktyk. Student ma możliwość poszerzenia wiedzy na temat powiązań teoretycznych i praktycznych w pracy konserwatora-restauratora dzieł sztuki, doskonalenia umiejętności w zakresie metodyki działań konserwatorskich, technik wykonania, profilaktyki oraz zasad ekspozycji obiektów zabytkowych. Potrafi rozpoznać stan zachowania zabytku, określić przyczyny jego zniszczeń oraz opracować program badań i prac konserwatorskich. Ponadto zdobywa kompetencje w zakresie dokumentacji konserwatorskiej oraz rozumienia etycznych i społecznych aspektów pracy konserwatora. Efekty uczenia się dla praktyk sformułowano w sposób przejrzysty i umożliwiający ich weryfikację. Treści programowe zostały opisane w sylabusach oraz w innych dokumentach regulujących organizację praktyk. Dobór miejsc praktyk na studiach pierwszego stopnia jest zgodny z przyjętymi efektami uczenia się i obejmuje instytucje kultury, biura konserwatorskie, muzea, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty gospodarcze. Przed rozpoczęciem praktyki każdy student jest zobowiązany dostarczyć

umowę o odbywaniu praktyki zawodowej sporządzoną w trzech jednobrzmiących egzemplarzach oraz plan praktyki zawodowej uzgodniony z opiekunem w zakładzie pracy i zaakceptowany przez opiekuna praktyk zawodowych na kierunku Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki. Metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się określono w sylabusie oraz Regulaminie praktyk. Obejmują one analizę wniosku o zaliczenie praktyki, zaświadczenia o jej odbyciu, formularza oceny studenta oraz dziennika praktyk podpisanego przez opiekuna w zakładzie pracy. Zaliczenie praktyk następuje po analizie dostarczonych dokumentów, które umożliwiają ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Opisy działań zawarte w dzienniku praktyk pozwalają zidentyfikować wykonywane zadania, jednak nie określają szczegółowych warunków ich realizacji. Informacja zwrotna na temat pracy studenta pochodzi zarówno od opiekuna zakładowego, jak i uczelnianego, który dokonuje zaliczenia praktyk na podstawie dokumentacji. Kryteria oceny zakładowego opiekuna są określone w sylabusie. Liczba opiekunów praktyk po stronie uczelni jest wystarczająca, są to osoby z bogatym doświadczeniem, zarówno zawodowym, jak i organizacyjnym, a kompetencje i doświadczenie opiekunów zakładowych spełniają wymagania procesu dydaktycznego. Infrastruktura miejsc praktyk umożliwia osiąganie założonych efektów uczenia się. Praktyki realizowane są w trybie stacjonarnym, zgodnie z sylabusami. Organizację studenckich praktyk zawodowych regulują odpowiednie dokumenty uczelniane, które określają cele, zasady organizacji, terminy, miejsca realizacji oraz warunki zaliczenia. Dokumenty te zawierają również procedury kwalifikowania na praktyki oraz reguły zatwierdzania miejsc praktyk samodzielnie wybranych przez studentów. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk, co potwierdza lista dostępna na stronie internetowej oraz w załącznikach. Studenci odbywają praktyki w następujących instytucjach: Zamek Królewski na Wawelu, Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem, Muzeum Narodowe w Warszawie – Oddział Muzeum w Nieborowie i Arkadii, Muzeum Narodowe w Poznaniu, Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyśle, Muzeum Narodowe w Kielcach, Muzeum Narodowe w Lublinie, Muzeum Narodowe w Szczecinie, Muzeum Zamkowe w Malborku, Muzeum-Zamek w Łańcut, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu, Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu, Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej w Gnieźnie, Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu. Studenci mają również możliwość odbywania staży oraz uczestniczenia w projektach edukacyjnych, popularyzatorskich i naukowych. System oceny jakości praktyk obejmuje analizę przyjętych efektów uczenia się, miejsc realizacji oraz jakości wykonywanych zadań przez studentów. Opinie zbierane są poprzez ankiety w instytucjach otoczenia społeczno-gospodarczego, badania losów absolwentów oraz informacje zwrotne od studentów i pracodawców. Narzędzia ewaluacyjne umożliwiają systematyczną analizę i doskonalenie programu praktyk. Uczelnia przedstawiła kompletną dokumentację dotyczącą zaliczenia praktyk. Zastosowane narzędzia są poprawnie skonstruowane i pozwalają na skuteczną weryfikację osiągniętych efektów uczenia się przez studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się dla zajęć, o ile zostały one właściwie sformułowane. Dotyczy

to 6 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy wskazanych w analizie. Punkty ECTS dla poszczególnych zajęć w programie zostały oszacowane w większości właściwie, jednak niektórym zajęciom nieprawidłowo zostały oszacowane punkty ECTS (praktyki i ćwiczenia terenowe).

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się.

Przy projektowaniu kierunku przewidziano nieliczne zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Metody kształcenia na ocenianym kierunku są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia lub udziału w działalności naukowej i artystycznej. W ich doborze są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk i ćwiczeń terenowych są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk (infrastruktura), kompetencje opiekuna praktyk i ćwiczeń terenowych zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Część kierunkowych efektów uczenia się została nieprawidłowo sformułowanych.

Załącznik nr 2 do uchwały Nr 5 Senatu UMK z dnia 5 lutego 2019 „Tabela pomocnicza- tabela spójności efektów uczenia się” zawiera błędy, które wykazano w analizie do kryterium 2 i wymaga korekty.

Błędnie oszacowano punkty ECTS dla ćwiczeń terenowych i praktyk.

Niektóre karty przedmiotu zawierają skopiowane efekty kierunkowe, bez uwzględnienia specyficznych efektów uczenia się dla zajęć.

W części sylabusów nie przywołano w miejscu efektów kierunkowych nie przywołano odpowiedniego kodu efektu kierunkowego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Dokonanie analizy zasadności powtarzających się przedmiotowych efektów uczenia się w odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się, z wykorzystaniem matrycy.

Zalecenia

1. Zaleca się właściwie oszacować punktację ECTS dla:
 - ćwiczeń terenowych, 168 godz.
 - praktyki zawodowej, 168 godz.
2. Zaleca się poprawę zapisów dotyczących błędnie opisanych części efektów kierunkowych (w zakresie wiedzy), braku niektórych przedmiotów i błędów we wskazaniu oraz opracowaniu niektórych kodów składnika opisu Polskiej Ramy Kwalifikacji w dokumencie: „Załącznik nr 2 do

uchwały Nr 5 Senatu UMK z dnia 5 lutego 2019. Tabela pomocnicza- tabela spójności efektów uczenia się”, zgodnie ze wskazaniem w analizie kryterium 2.

3. Zaleca się poprawę niektórych kart przedmiotów w miejscach błędnie sformułowanych przedmiotowych efektów uczenia się, bez kopiowania treści z wykazu kierunkowych efektów uczenia się.
4. Zaleca się analizę i korektę wskazanej zbyt obszernej literatury obowiązkowej i uzupełniającej w stosunku do liczby godzin opisanych jako praca własna studenta.
5. Zaleca się uzupełnienie w niektórych sylabusach przypisania efektom dla zajęć brakujących kodów efektów kierunkowych.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Oferta edukacyjna kierowana jest do kandydatów posiadających odpowiednie predyspozycje plastyczne i podstawową wiedzę głównie z zakresu kultury, historii sztuki, a także ochrony zabytków. Ponadto powinni oni wykazywać się wszechstronnymi zainteresowaniami także w dziedzinie nauk humanistycznych i przyrodniczych.

Rekrutacja na oceniany kierunek studiów prowadzona jest w oparciu o podejmowane corocznie uchwały w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów jednolitych magisterskich w trybie stacjonarnym, pod nadzorem Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej za pomocą elektronicznego systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK).

Przyjęcie kandydatów na studia odbywa się w ramach limitów miejsc ustalanych każdego roku w Uchwale Senatu. Limit miejsc wynosi 32 osoby (oraz dodatkowo dwa miejsca dla obcokrajowców). Rokrocznie liczba kandydatów przekracza limit: podczas ostatniej rekrutacji były to 54 zgłoszenia (dla porównania: rekrutacja na rok 2023/2024 – 49 chętnych; 2022/2023 – 68; 2021/2022 – 77; 2020/2021 – 61). Pracownicy wydziału prowadzą akcje promujące kierunek, np. „Drzwi Otwarte”, mini-wykłady, konsultacje, warsztaty, przeglądy teczek z pracami, zwiedzanie pracowni, za co odpowiada Wydziałowy koordynator ds. kontaktów ze szkołami oraz Pełnomocnik dziekana ds. promocji.

Uchwałą Senatu zatwierdzany jest także harmonogram rekrutacji, który jest spójny i przejrzysty, umożliwiający właściwy i selektywny dobór kandydatów według jednakowych dla każdego zasad. Informacje te publikowane są w informatorze dla kandydatów na studia oraz za pośrednictwem strony internetowej UMK w zakładce rekrutacja.

Podstawą przyjęcia na studia są wyniki egzaminu wstępnego kandydatów, którzy posiadają świadectwo dojrzałości. Egzamin wstępny obejmuje dwa etapy: kwalifikację teczek kandydata, a następnie egzamin praktyczny z rysunku i malarstwa. Szczegółowe informacje dotyczące postępowania rekrutacyjnego znajdują się na stronie IRK. Kwalifikacja prac plastycznych polega na przeglądzie prac plastycznych wykonanych przez kandydata. Teczka z pracami powinna zawierać 10 prac malarskich i 10 prac rysunkowych. Podczas egzaminu praktycznego kandydat zobligowany jest do wykonania dwóch prac: rysunku postaci i martwych natur oraz malarstwa przedstawiającego martwą naturę lub postać. Zadania te pozwalają na weryfikację zdolności manualnych oraz wrażliwości

estetycznej kandydatów. Zapewniają przyjęcie kandydatów o odpowiednich kompetencjach, które są niezbędne do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla kierunku.

W Regulaminie studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 7.06.2023 r., w paragrafie 48 zapisano, że student innej uczelni, w tym zagranicznej, może ubiegać się o przyjęcie na Uniwersytet w drodze przeniesienia, jeżeli wypełnił wszystkie wymogi wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, z której zamierza się przenieść. W przypadku przyjęcia studenta na Uniwersytet w drodze przeniesienia, Dziekan określa w decyzji: semestr lub rok, na który wpisuje studenta, osiągnięte przez studenta efekty uczenia się i punkty ECTS, które mogą być zaliczone na poczet programu studiów obowiązującego na Uniwersytecie oraz przedmioty do uzupełnienia wynikające z różnic programowych oraz termin ich uzupełnienia.

UMK posiada przepisy i procedury pozwalające na potwierdzenie uzyskania efektów uczenia się, osiągniętych poza uczelnią. Warunki i tryb potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów regulują następujące przepisy szczegółowe: Uchwała Nr 128 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 września 2019 w sprawie potwierdzania efektów uczenia się na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Zarządzenie Nr 139 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 1 października 2019 r w sprawie wzorów dokumentów stosowanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się oraz wysokości i zasad pobierania opłat za potwierdzanie efektów uczenia się.

W ostatnich latach z wnioskiem do Wydziału o potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów nie wystąpiła ani jedna osoba.

Szczegółowe informacje dla osób chcących przenieść się z innej uczelni lub dla zainteresowanych potwierdzeniem zdobytych poza systemem studiów efektów uczenia się zamieszczone są w odpowiednich plikach („kafelkach”) na stronie internetowej UMK.

Studenci po pierwszym roku studiów zapisują się na jeden z trzech zakresów studiów w ramach wyboru poprzez platformę USOSweb, na zasadzie kolejności zgłoszeń i limitów miejsc. Znając program poszczególnych ścieżek kształcenia zaprezentowanych im szczegółowo w ramach zajęć „Propedeutyka konserwatorska” są w pełni świadomi jaki zakres studiów chcą studiować od drugiego do szóstego roku, w ramach przysługującego im wyboru (wykazywanego jako wybór w programie kształcenia). Studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wskazywali, że nie wszyscy mogli od razu (a dopiero po wielu miesiącach) zapisać się na wymarzony zakres studiów i uznają tę obowiązującą w ostatnich latach zasadę za niewłaściwą oraz dla nich niezrozumiałą, działającą według niejasnych dla nich reguł. Zespół Oceniający podziela ten pogląd i zaleca wprowadzenie zmian w tym zakresie.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania na ocenianym kierunku odbywa się zgodnie z Regulaminem dyplomowania zawartym w Regulaminie Studiów UMK z 28 sierpnia 2019 r. (Biuletyn Prawny UMK z 2019 r., poz. 277 z późn. zm.) oraz z Zarządzeniem nr 105 Rektora UMK z dnia 6 czerwca 2022 r. w sprawie procedury nadawania tytułu zawodowego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK, 2022, poz. 179). W dokumentach tych opisany jest wykaz wymaganej do złożenia dokumentacji, procedurę przebiegu egzaminu dyplomowego oraz zasady obliczania średniej ze studiów, zasady oceny dyplomu przez komisję i przyznawania wyróżnień. Regulamin zawiera wyczerpujący i kompleksowy opis procedury dyplomowania.

Praca dyplomowa składa się z dwóch części: pracy konserwatorsko-artystycznej wraz z dokumentacją wykonaną pod kierunkiem promotora oraz pracy teoretyczno-badawczej napisanej pod kierunkiem

opiekuna. Część teoretyczno-badawcza może, ale nie musi, dotyczyć zagadnień ściśle powiązanych z częścią praktyczną, stąd wymóg dwóch recenzentów. Obie części pracy dyplomowej oceniane są podczas egzaminu dyplomowego, na podstawie dwóch odrębnych recenzji do części teoretyczno-badawczej i pracy konserwatorsko-artystycznej, sporządzonych według formularza zamieszczonego w systemie Archiwum Prac Dyplomowych (APD). Przed magisterskim egzaminem dyplomowym pisemne prace magisterskie, a także inne prace pisemne takie jak opis dzieła, są sprawdzane z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Egzamin, o charakterze zamkniętym i obejmuje: multimedialną prezentację, pokaz oryginału po zakończeniu konserwacji i restauracji i omówienie wszystkich części pracy dyplomowej (w tym części pisemnej) oraz obronę całości pracy dyplomowej, na którą składa się m.in. wypowiedź dyplomanta i odpowiedzi na pytania przed Komisją Dyplomową, którą powołuje Dziekan.

Dyplomowe prace magisterskie są recenzowane przez pracowników badawczo-dydaktycznych Wydziału. Student ma prawo ustosunkować się do recenzji i bronić swojego stanowiska. W wyjątkowych przypadkach, wynikających z konieczności wcześniejszego zwrotu dzieła właścicielowi, dopuszcza się prezentację dzieła poprzez reprodukcję ilustrującą etapy pracy konserwatorsko-artystycznej w formie posterów: ilustracji z pisemnym komentarzem lub w formie elektronicznej.

Uczelnia zapewnia studentom swobodę w wyborze zarówno tematu pracy pisemnej, jak i promotora, co pozwala rozwijać własne zainteresowania. Obiekty zabytkowe w ramach pracy konserwatorsko-artystycznej są indywidualnie przydzielane przez promotorów dyplomantom, z uwzględnieniem jego predyspozycji i możliwości warsztatowych, umożliwiających pełną realizację zadań w określonym i wymaganym planem studiów czasie.

Do form prac etapowych w zależności od przedmiotu należą na przykład: wykonanie zadanego ćwiczenia praktycznego: namalowania obrazu w historycznej technice albo kopii miniatury książkowej czy też wykonanie (na atrapie) reperacji rozdarcia w płóciennym podłożu malarskim (w przypadku zajęć z metodyki konserwatorskiej). Inna grupa prac etapowych to zakończenie (bądź realizacja określonego etapu) prac konserwatorskich i restauratorskich przy wybranym obiekcie zabytkowym (rzeźba, malarstwo sztalugowe, czy też rzemiosło artystyczne) oraz opracowanie stosownej dokumentacji powykonawczej zgodnej z obowiązującym w Polsce schematem.

Prace pisemne, testy i kolokwia sprawdzające wiedzę z określonego etapu kursu, oparte są na pytaniach otwartych i zamkniętych i oceniane według kryteriów znanych studentom od początku semestru i przedstawionych w sylabusie przedmiotu w systemie USOSweb- nie zmieniają się w trakcie semestru. Studenci uzyskują także informacje co do charakteru prac etapowych, rodzaju i formy zaliczenia, egzaminu, ich zakresu, skali i sposobu oceniania i innych wymagań np. dopuszczanych nieobecności, sposobu odrabiania zajęć. Wszystkim studentom stawiane są takie same wymagania, co do osiągnięcia przez nich efektów uczenia się i potwierdzane są w ten sam sposób oraz oceniane według tych samych, podanych wcześniej do grupowej wiadomości kryteriów i zapewniają bezstronność, rzetelność, przejrzystość procesu weryfikacji, wiarygodność oraz porównywalność ocen.

System USOS archiwizuje także protokoły egzaminów i zaliczeń. Metody sprawdzania efektów uczenia się i ich oceny dobierane są przez prowadzących w sposób uwzględniający specyfikę zajęć. Skala ocen, jakie otrzymują studenci, określona jest przez Regulamin studiów UMK i składa się z ocen pozytywnych: bardzo dobry (5), dobry plus (4+), dobry (4), dostateczny plus (3+), dostateczny (3) oraz oceny negatywnej: niedostateczny (2). Po wystawieniu ocen, studenci mają możliwość omówienia na bieżąco z nauczycielem akademickim stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się.

Wybór metod weryfikacji zależy od rodzaju efektów uczenia się, które są realizowane na danych zajęciach. W przypadku weryfikacji wiedzy stosuje się egzaminy ustne lub pisemne, które mogą przybierać formę testów, bądź pytań otwartych. Umiejętności sprawdzane są poprzez zadania praktyczne, natomiast kompetencje społeczne oceniane są na podstawie obserwacji pracy studenta w grupie. W przypadku przedmiotów o charakterze artystycznym i konserwatorskim jakość wykonywanej pracy jest kontynuacyjnie oceniana na kolejnych jej etapach. Oceniana jest między innymi: kreatywność, oryginalność rozwiązań, innowacyjność, terminowość, zaangażowanie studenta i inne postawy uznawane za właściwe dla danego typu zajęć. Przyjęte metody i formy kształcenia umożliwiają sprawdzenie niezbędnych umiejętności artystycznych, warsztatowych do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku (np. wystawy studentów, konferencje tematyczne, ćwiczenia praktyczne na atrapach) jak również umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego, co najmniej na poziomie B2+, w tym języka specjalistycznego (np. udział w konferencjach międzynarodowych i opracowanie referatów i prezentacji multimedialnych).

Na ocenianym kierunku dokonywana jest systematyczna i bieżąca weryfikacja efektów uczenia się z zakresu wiedzy i umiejętności uwzględniająca treści programowe. Ocena skuteczności osiągania zakładanych efektów uczenia się odbywa się za pomocą metod o charakterze ilościowym i jakościowym. Do najczęściej stosowanych należą na przykład: okresowe przeglądy (od 2024 r. także komisyjne) i indywidualna korekta w trakcie realizacji pracy na zajęciach z rysunku, malarstwa, rzeźby, konserwacji-restauracji obiektu zabytkowego, a także: zaliczenia semestralne na podstawie zrealizowanych w semestrze prac plastycznych czy też konserwatorskich i restauratorskich, egzaminy pisemne oraz ustne, okresowe prace kontrolne, kolokwia, dokumentacja konserwatorska i restauratorska, raporty oraz wyniki badań zawarte w dokumentacji budowy technicznej zabytków, dzienniczek praktyk zawodowych, ocena opinia a także ocena opiekuna praktyk, konwersatorium, seminarium, przygotowywanie prezentacji multimedialnych, uczestnictwo w dyskusjach, referaty, konferencjach tematycznych oraz wykłady, prezentacje absolwentów pracujących w Polsce, jak i za granicą, wystawy sprawozdawcze, ekspozycja realizowanych w pracowniach prac studentów. Wystawy tego typu umożliwiają studentom rozpoczynającym edukację zapoznanie się z praktyczną działalnością na kierunku. Kryteria większości sylabusów do zajęć teoretycznych bazują przede wszystkim na procentowym określeniu liczby poprawnych odpowiedzi co wpływa na rzetelne sprawdzenie odpowiednich kompetencji zakładanych w sylabusie do zajęć; poszczególnym przedziałom procentowym przyporządkowana jest ocena. System oceny jest kompleksowy i skuteczny. Pozwala uchwycić problemy związane z trudnościami w realizacji przyjętych w programie studiów założeń.

W znacznej części kart przedmiotów, szczególnie dotyczy to zajęć praktycznych, nie zapisano już precyzyjnych kryteriów otrzymania konkretnej oceny (procentowego udziału zadań w ocenie), na przykład w przypadku następujących zajęć: pracownia malarstwa, I rok (1402-PMA-1Z-SJ), pracownia rysunku, I rok (1402-PRY-1Z-SJ), seminarium dyplomowe artystyczne, V rok (1402-SDA-5L-SJ), czy też seminarium magisterskie, VI rok (1402-MGR-SEM-6Z-M-DM)- sylabus ten z otwartym dostępem przez USOSweb nie zawiera wszystkich istotnych informacji (np. wymagania wstępne, punkty ECTS).

W niektórych kartach przedmiotów np. propedeutyka konserwacji dzieł sztuki, I rok (1402-PKDz-1L-SJ) czy też pracownia konserwacji i restauracji elementów snycerskich i ram, IV rok (1402-PKES-4L-SJ) nieprawidłowo sformułowano kryteria zaliczenia zajęć, gdzie jedynym lub głównym kryterium oceny jest frekwencja, a nie opanowanie, na określonym w kryteriach poziomie, przedmiotowych efektów uczenia się.

Prace dyplomowe i prace etapowe realizowane przez studentów ocenianego kierunku są różnorodne i wykazują wysoki poziom warsztatowy i artystyczny, a także wysoko wyspecjalizowany, zgodny z wymaganiami stawianymi konserwatorom-restauratorom dzieł sztuki w Polsce i na świecie. Studenci ocenianego kierunku są współautorami konferencji naukowych (np. "Ochrona archiwaliów-aktualne wyzwania" w Toruniu, 2024), wystaw (np. "Śladami mistrzów" w Galerii "Od Nowa" w Toruniu, 2021), współautorami prac naukowych i naukowo-artystycznych (Warsztat malarski obrazu pt. Święta Rodzina ze św. Janem Chrzcicielem, 1680 rok, z Muzeum Uniwersyteckiego w Toruniu [w:] Zabytek – odkrywanie tajemnic. Problematyka badań i konserwacji, t. I seria wydawnicza „Konserwacja: Nauka i Sztuka”, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2021 czy też Possibilities of using YInMn-blue in chromatic reintegration of paintings [w:] RECH7, 7th International Meeting on Retouching of Cultural Heritage, Faculty of Fine Arts, University of Lisbon, 2024) lub współautorami profesjonalnych prac konserwatorskich i restauratorskich wykonanych na często bardzo cennych obiektach zabytkowych. (konserwacja i restauracja średniowiecznych malowideł w Mętnie Małym, 2024 lub udział w konserwacji-restauracji tablic nagrobnych z Kościoła św. Wojciecha w Kaliszu w ramach aktywności Koła Naukowego Studentów Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, 2024). Biorą także czynny udział w konferencjach naukowych (np.: VIII Konferencja konserwatorska "Ochrona archiwaliów - aktualne wyzwania", UMK Toruń 2024).

Dyplomy i prace z przedmiotów konserwatorsko-restauratorskich są ściśle powiązane z potrzebami, jakie zgłaszają również instytucje kultury czy też urzędy konserwatorskie.

Przeglądane podczas wizytacji prace etapowe i dyplomowe, wykonane wraz z dokumentacją konserwatorską i restauratorską, potwierdzają osiągnięcie wszystkich zakładanych kierunkowych efektów uczenia się i stanowią profesjonalne realizacje na bardzo wysokim poziomie pod względem stopnia trudności oraz poziomu merytorycznego. Ich szczegółową ocenę zamieszczono w Załączniku nr 3 Raportu Zespołu Oceniającego. Potwierdzeniem tego są powstałe publikacje w prestiżowych czasopiśmie branżowych, nagrody i wyróżnienia w konkursach na najlepsze prace dyplomowe w Polsce, np. w ASP we Wrocławiu (2021) i ASP w Krakowie (2023) czy w ramach Międzynarodowego Konkursu PKN ICOMOS im. Profesora Jana Zachwatowicza (2023), jak również konkursu organizowanego przez Generalnego Konserwatora Zabytków i Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków (2022).

UMK dzięki IRK monitoruje liczbę kandydatów przyjętych na studia, a dzięki USOSweb liczebność grup poszczególnych roczników, oceny uzyskiwane przez studentów, skalę odsiewu oraz liczby osób kończących studia w terminie. Jak wynika z danych za rok akademicki 2023/2024, spośród wszystkich kierunków studiów realizowanych na Wydziale Sztuk Pięknych, oceniany kierunek cechuje się najniższym *drop-out'em*, wynoszącym 4% na pierwszym roku studiów. Statystyki wskazują, że liczba kończących studia wynosi 89%, co zarówno w skali wydziału, jak i uczelni jest bardzo dobrym wynikiem. Istotny sposób pozyskiwania danych na temat przydatności efektów uczenia się w realiach rynku pracy stanowi Monitoring Losów Absolwentów. Badanie prowadzone jest przez Dział Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK na mocy Zarządzenia Rektora UMK nr 205/2019 regulującego działania związane z badaniem losów zawodowych absolwentów UMK oraz wykorzystywaniem jego wyników do poprawy jakości kształcenia i dostosowania programów studiów do potrzeb rynku pracy. W badaniach absolwenci UMK biorą udział dwukrotnie: w czasie sześciu miesięcy oraz trzech-czterech lat od zakończenia studiów. Jak wykazały wyniki ankiet zrealizowanych w ciągu ostatnich kilku lat, dostępnych na stronie wydziału, większość absolwentów ocenianego kierunku znajduje zatrudnienie

odpowiadające wykształceniu. Zdecydowana większość ankietowanych poleciłaby ponownie studiowany przez siebie kierunek studiów.

Udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy potwierdza osiąganie zakładanych dla kierunku wszystkich efektów uczenia się. Niemal wszyscy studenci po ukończeniu studiów podejmują pracę w zawodzie i nie mają większych problemów ze znalezieniem pracy w urzędach konserwatorskich, archiwach, czy też w renomowanych pracowniach konserwatorskich w Polsce (np. w Muzeum Narodowym w Poznaniu, Muzeum Narodowym w Krakowie czy Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu) i na świecie (m. in. w Metropolitan Museum of Art w Nowym Jorku, Centre for the Study of Manuscript Cultures na Uniwersytecie w Hamburgu), a także przy konserwacji i restauracji cennych dzieł sztuki (w ramach współpracy przy odbudowie katedry Notre-Dame w Paryżu).

Podczas wizytacji zespół oceniający otrzymał także do wglądu dokumentację pleneru, praktyk zawodowych oraz ćwiczeń terenowych realizowanych na ocenianym kierunku studiów. Po zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją stwierdzono prawidłowość prowadzonej dokumentacji oraz że prowadzony na ocenianym kierunku studiów plener umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Proces rekrutacji kandydatów na studia jest spójny, przejrzysty i obiektywny, umożliwiający właściwy dobór kandydatów na studia, gwarantujący równe szanse wszystkim kandydatom i zapewnia selekcję kandydatów poprzez kryterium uzdolnień plastycznych.

Zasady zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się są właściwe. Zapewniona jest także informacja zwrotna dla studentów o wynikach kształcenia, motywując studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się i w przygotowaniu do prowadzenia lub udziału w działalności naukowej i artystycznej.

Rodzaj, formy i tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych oraz prac dyplomowych są zgodne z koncepcją kształcenia, efektami uczenia się, profilem kształcenia oraz dziedziną sztuki i dyscypliną artystyczną, do której odnoszą się efekty uczenia się. Specyfika osiągnięć studentów jest spójna z koncepcją kształcenia i zakładanymi efektami uczenia się, a także akademickim profilem kształcenia na ocenianym kierunku.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się nie w każdym przypadku zapewniają w pełni skuteczną weryfikację i ocenę osiągnięcia wszystkich założonych efektów. Powodem jest brak ustalenia na piśmie w większości kart przedmiotów do zajęć praktycznych jasnych procentowych kryteriów weryfikacji osiąganych w ramach zajęć efektów uczenia się, przy braku określenia procentowego udziału zadań w ocenie, a tym samym kryteriów jakie musi spełnić student by otrzymać określoną ocenę.

Informacje o wymaganiach prezentowane są ustnie na początku każdego semestru. Sylabusy są stale dostępne dla studentów jedynie w wersji elektronicznej na stronie USOSweb.

Uczelnia dokumentuje efekty pracy studentów w postaci prac egzaminacyjnych, zadań wykonanych przez studentów indywidualnie i grupowo, sprawozdań z praktyk, prac dyplomowych, protokołów egzaminów dyplomowych oraz karty okresowych osiągnięć studenta z poszczególnych semestrów. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne są archiwizowane także w formie elektronicznej.

Część kart przedmiotów zawiera nieprawidłowo sformułowane kryteria oceny i zaliczenia zajęć, co wykazano w analizie.

Zespół Oceniający wskazuje na brak przejrzystego kryterium wyboru zakresu studiów po zaliczeniu pierwszego roku, w ramach zatwierdzonego przed odpowiednie gremia regulaminu. Kryteria te są niezwykle istotne dla studentów w kształtowaniu ich przyszłej ścieżki kształcenia i dalszej kariery zawodowej, ale powinny być także znane kandydatom na studia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Znaczny udział studentów w różnorodnych działaniach artystyczno-naukowych, krajowych i międzynarodowych, co w istotny sposób przekłada się także na bardzo wysoki poziom prac etapowych i dyplomowych.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Ustalenie i zapisanie w większości kart przedmiotów do zajęć praktycznych jasnych, procentowych kryteriów weryfikacji osiąganych w ramach zajęć efektów uczenia się i kryteriów jakie musi spełnić student by otrzymać określoną ocenę.
2. Przeanalizowanie kart przedmiotów w celu prawidłowego określenia kryteriów zaliczenia zajęć.
3. Opracowanie jasno i precyzyjnie sformułowanego regulaminu kryteriów wyboru określonego zakresu studiów po pierwszym roku.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu to uczelnia z prawie 80-letnią historią. Funkcjonujący w jej ramach Wydział Sztuk Pięknych jest jego znakiem rozpoznawczym i trzeba tu dodać, że głównie za sprawą kierunku jakim jest Konserwacja i Restauracja Sztuki. Główny budynek, w którym odbywają się zajęcia dydaktyczne i badawcze tego kierunku mieści się przy ulicy Sienkiewicza 30/32. Część zajęć odbywa się również przy ul. Żeromskiego i w budynku Wydziału Chemii przy ul. Gagarina 7, zlokalizowanym obok głównego budynku Uniwersyteckiego kampusu.

Kierunek składa się z sześciu Katedr: Katedry Konserwacji – Restauracji Architektury i Rzeźby, Katedry Konserwacji- Restauracji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej, Katedry Konserwacji – Restauracji Malarstwa Ścienne, Katedry Konserwacji – Restauracji Papieru i Skóry, Katedry Konserwacji – Restauracji sztuki Nowoczesnej i Współczesnej oraz z Katedry Technologii i Technik Plastycznych.

W skład Katedry Konserwacji-Restauracji Architektury i Rzeźby wchodzi m.in.: Pracownia konserwacji rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego, Pracownia konserwacji zabytków metalowych (w tym zabytków archeologicznych i rzemiosła artystycznego).

W skład Katedry Konserwacji – Restauracji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej wchodzi m.in.: Pracownia Konserwacji i Restauracji Malarstwa Sztalugowego, Pracownia Konserwacji i Restauracji Malarstwa Ścienne, Pracownia Konserwacji i Restauracji Rzeźby Polichromowanej i Rzemiosła Artystycznego, Pracownia badań optycznych i chemicznych oraz Pracownia fotograficzna.

W skład Katedry – Restauracji Papieru i Skóry wchodzi min: Pracownia konserwacji – restauracji malarstwa na podłożu papierowym, Pracownia konserwacji – restauracji materiałów archiwalnych, Pracownia konserwacji – restauracji kodeksów rękopiśmiennych i drukowanych, Pracownia konserwacji – restauracji kurdybanów, skóry archeologicznej oraz innych zabytków skórzanych, Pracownia konserwacji – restauracji tkanin zabytkowych, Pracownia konserwacji – restauracji fotografii zabytkowych, Pracownia oprawy i zabezpieczania obiektów zabytkowych, Pracownia introligatorstwa artystycznego, Pracownia dokumentacji zabytków na podłożu papierowym i skórzanych, Laboratorium mikrobiologii, biodeterioracji i dezynfekcji.

W skład Katedry Technologii i Technik Plastycznych wchodzi m.in.: Pracownia rysunku i malarstwa dawnego, Pracownia kopii malarstwa średniowiecznego, Pracownia kopii malarstwa nowożytnego, Pracownia kopii i miniatury książkowej i Pracownia technik malarskich i pozłotniczych.

Na kierunku zajęcia prowadzi 52 nauczycieli-akademickich na pełen etat, 4 osoby pracujące na umowę zlecenie oraz 6 osób współpracujących z innych jednostek Uniwersytetu.

Wszyscy nauczyciele posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i artystyczny oraz posiadają doświadczenie zawodowe w zakresie tej dyscypliny, do której kierunek został przyporządkowany, tym samym umożliwiają realizację zajęć na wysokim poziomie. Kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje kadry zapewniają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Każdy z nauczycieli akademickich posiada niezbędne kompetencje dydaktyczne poparte wieloletnią pracą na uczelni, co pozwala na konstruowanie programów kształtujących samodzielność artystyczną adeptów w dorosłym życiu i podnoszenie ich kompetencji badawczych. Podział zajęć oraz obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich gwarantują prawidłową realizację zajęć – stosunek liczby nauczycieli do liczby studentów 1:3,3. Cała kadra posiada bogate kompetencje dydaktyczne w tym te, związane z kształceniem na odległość. Specyfika kierunku związana jest z praktycznym wymiarem większości zajęć, w związku z tym nie licząc okresu pandemii, zajęcia mają charakter stacjonarny i w niewielkim stopniu wykorzystuje się narzędzia do nauki na odległość. Zgadza się obciążenie godzinowe nauczycieli w relacji do uczelni będącej ich podstawowym miejscem pracy. Efektem doskonale przygotowanej kadry do prowadzenia zajęć są efekty w postaci sukcesów jakie osiągają studenci kierunku. Absolwenci prezentują swoje prace w ważnych instytucjach kultury w Polsce i za granicą.

Dobór nauczycieli do prowadzenia zajęć na kierunku odbywa się transparentnie. Przy doborze kadry uwzględnia się dorobek naukowy i artystyczny do której kierunek został przyporządkowany. Pod uwagę

w pierwszej kolejności bierze się pod uwagę dorobek naukowy i artystyczny, doświadczenie i osiągnięcia.

Transparentność zatrudniania poprzez ogłaszane konkursy jest na wysokim poziomie. Zasady nawiązywania stosunku pracy określa Statut Uniwersytetu. Statut również określa zasady konkursu awansowania nauczycieli akademickich przy obejmowaniu np. pracowni dyplomujących. Kierunek dba o rozwój kadry. Przeprowadza przewody kwalifikacyjne wzmacniając tym samym Wydział. Polityka kadrowa wpływa na stabilizację zatrudnienia, powodując rozpoznanie własnych potrzeb rozwojowych.

Na terenie Uczelni działa Uniwersytecki Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Osobistego służący pomocą kadrze. Uniwersytet Toruński zapewnia także ochronę praw i bezpieczeństwo wszystkim, którzy tworzą społeczność akademicką: studentom, doktorantom, pracownikom naukowym, dydaktycznym i administracyjnym. Na Uniwersytecie funkcjonują organy dbające o ochronę etyki akademickiej.

Kadra zaangażowana jest w prowadzenie tematów badawczych czego wyrazem są zrealizowane projekty w latach 2020-2023, w tym min: w ramach Katedry Konserwacji – Restauracji Architektury i Rzeźby, realizację konserwatorską dotyczącą badań stanu zachowania oraz prac konserwatorskich przy szkielecie słonia leśnego *Palaeoloxodon antiquus* żyjącego 80 – 100 tys. lat temu z Muzeum Okręgowego w Koninie, projekt realizowany w latach 2017-2022 r, konserwację i badania zbioru zabytków archeologicznych kultury łużyckiej odkrytych w Popowie Biskupim, projekt z 2023r, opracowanie programu badań konserwatorskich i architektonicznych oraz programu kompleksowych prac konserwatorskich pałacu w Iłowej w województwie lubuskim, w ramach Katedry Konserwacji – Restauracji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej, badania nad grupą obrazów zabytkowych (ikon) ze zbiorów Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej i opracowanie jej dokumentacji wraz Uniwersytetem Gdańskim, konserwacja interwencyjna Ikonostasu z cerkwi Św. Jana Teologa w Nowo Berezowie wraz z dokumentacją. Katedra brała udział również w projektach międzynarodowych; IPERION HS, E-RIHS PP, I PROJEKCIE BADAWCZYM „LASART”. W ramach Katedry Konserwacji – Restauracji Malarstwa Ściennego pracownicy tejże katedry są autorami kilku realizacji konserwatorsko-restauratorskich np. w Kambodży w Phnom Pehn w galerii wokół Srebrnej Pagody oraz fresków we wnętrzu pagody Daum Daek. Poza tym pracownicy katedry mają na swoim koncie wiele zagranicznych wykładów dydaktycznych. W ramach Katedry Konserwacji – Restauracji Papieru i Skóry zrealizowano kilka projektów np. interdyscyplinarny projekt pt. ratujemy Pelplińską Biblię Gutenberga, którego podstawowym założeniem było przeprowadzenie procesów konserwatorsko – restauratorskich dwóch tomów pierwszego wydania biblij z lat 1452 – 1455, oraz jej oprawy. Również znaczącym projektem były badania i konserwacja-restauracja zabytku sztuki rękopiśmiennej – wielkoskalowej mapy IXNOOPOGPAFIA PLESNIACA pszczyńskiego wolnego państwa stanowego, wykonanej przez Andreasa Hindenberga z 1636 roku. Poza tym pracownicy Katedry uczestniczą w projektach międzynarodowych, biorąc udział w projektach badawczych. W ramach Katedry Technologii i Technik Plastycznych pracownicy Katedry zrealizowali kilka projektów np. Monumentum Sonus Visio wprowadzający innowacyjne metody badań i konserwacji, przeprowadzono badania dendrochronologiczne obrazów 294 obrazów panelowych, których autorami byli Jacques Jordaens i Anthony van Dyck, zbadano kilkadziesiąt obrazów autorstwa Liu Kang z 2 połowy XX wieku, w Muzeum Narodowym w Singapurze. W ramach Katedry Konserwacji i Restauracji sztuki Nowoczesnej i Współczesnej zrealizowano projekt obejmujący prace konserwatorsko – renowacyjne dzieł Władysława Hasióra, zbadano szkice, których prawdopodobnym autorem jest Jean Bascuiat, oraz badano i konserwowano dzieła Davida Lyncha. Każda z wymienionych wyżej katedr posiada własne, unikatowe pomoce dydaktyczne pochodzące ze zbiorów własnych, które stanowią nieodzowną pomoc w procesie dydaktycznym. Nauczyciele

akademiści wszystkich Katedr są cenionymi ekspertami. Są członkami prestiżowych stowarzyszeń, naukowych komitetów, organizacji, zespołów doradczych, gdzie pełnią ważne funkcje. O aktywności kadry świadczą również organizowane cykliczne konferencje naukowe jak np. organizowana przez Katedrę Konserwacji-Restauracji Architektury i Rzeźby konferencja pt. „Dziedzictwo rzemiosła artystycznego – tradycyjne techniki i nowoczesna konserwacja i restauracja”. Ciekawą a z punktu widzenia dydaktycznego praktyką jest łączenie badań naukowych kadry z zaangażowaniem w nie studentów. Odbywa się to przez realizację prac dyplomowych albo poprzez włączanie w prace zespołów badawczych. Często współpraca ta skutkuje wyjazdami konferencyjnymi studentów i ich współautorstwem artykułów naukowych.

Nauczyciele na bieżąco otrzymują informacje dotyczące możliwości ubiegania się o granty dofinansowujące rozwój. Badania pracowników są finansowane z puli środków Dziekana wyodrębnionych z funduszu na utrzymanie i rozwój wydziałowego potencjału badawczego tzw. funduszu badawczego i podzielonego przez Dziekana na środki funduszu badawczego i fundusz badawczy młodych twórców. Podział tych środków jest rozdzielany metodą konkursową zgodnie z wewnętrznym regulaminem. Na Uniwersytecie funkcjonuje system motywacyjny, który zachęca do publikowania w wysoko punktowanych czasopismach. Poza punktami (200 i 140), wykładowca otrzymuje również gratyfikację finansową udzielaną przez Rektora UMK w postaci stypendium. Wyróżniający się nauczyciele są laureatami Nagród Rectorskich, są odznaczani medalami Marszałka Województwa oraz zostają laureatami nagród Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Kadra jest wspierana przez Uczelnię poprzez udzielanie urlopów naukowych, w finansowaniu ich udziału w seminariach, konferencjach i warsztatach. Uczelnia finansuje, w miarę możliwości publikacje i działalność artystyczną. Istnieją formy wspierania wyjazdów do innych uczelni krajowych i zagranicznych co skutkuje pozyskiwaniem nowych doświadczeń i podnoszeniem kwalifikacji. Nauczyciele kierunku nader często biorą udział w krajowych i zagranicznych szkoleniach, konferencjach i seminariach, których efektem jest podnoszenie umiejętności praktycznych i dydaktycznych. Często korzystają z wyjazdów na naukowe staże zagraniczne.

Nauczyciele mają wysoką świadomość wartości swojej pracy zarówno w zakresie naukowym jak i finansowym. Problem, na który zwracają uwagę nauczyciele akademicki kierunku jest brak informacji dotyczący celów, na które idą zabierane z ich potencjału badawczego 30% środków. Zwracają również uwagę na niedostateczną obsługę prawną związaną ze sporządzaniem umów wykonawczych, przede wszystkim w zakresie prywatnych zleceń, a dotyczącą zbyt długiego czasu na ich sporządzanie i zbyt obszernych. To, ich zdaniem, zniechęca do korzystania z ich usług wielu zleciennodawców.

Okresowa ocena jest stałym weryfikatorem działania dydaktyków. Ocena kadry wypracowywana jest na podstawie: składanych przez pedagogów kart informacyjnych. Karty zawierają szczegółowe informacje obejmujące całą uczelnianą działalność pracownika min. dorobek naukowy i artystyczny, autorstwo podręczników, nagrody, działalność organizacyjną, liczbę studentów w pracowni itd. Bieżąca ocena nauczycieli jest prowadzona przez bezpośrednich przełożonych w tym wypadku, kierowników katedr. Ocena kadry dokonywana jest również poprzez anonimowe ankiety studenckie, wypełniane przez studentów w systemie USOS, który zapewnia pełną anonimowość. Ankiety składane w każdym semestrze tzw. Ocena Zajęć Dydaktycznych są cennym źródłem w rozpoznawaniu ewentualnych nieprawidłowości podczas studiów. Wnioski z nich płynące są przedstawiane pedagogom. Za realizację tej formy oceny odpowiada Dziekan. Oceny nauczycieli akademickich są przeprowadzane również przez Komisję do spraw oceny okresowej zgodnie z postanowieniami Statutu Uniwersytetu. Zajęcia

kadry podlegają okresowym hospitacjom. Ocena okresowa jest przeprowadzana co cztery lata. Oceny dokonuje Wydziałowa Komisja Oceniająca na podstawie informacji zawartych w Kwestionariuszu Oceny Nauczyciela Akademickiego WSzP UMK. Jej zasady są określane przepisami ogólnoakademickimi. Na ocenę okresową poza ankietą studencką ma również wpływ opinia Dziekana i Pani Prodziekan.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dorobek kadry na kierunku Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki i jej poziom poświadczony zdobytymi kwalifikacjami gwarantuje prawidłowy tok edukacji i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Kadra spełnia wszystkie warunki do realizacji zajęć na ocenianym kierunku jeśli chodzi o stopnie i tytuły. Zajęcia są hospitowane, oceniane i sprawdzane pod kątem zgodności z sylabusem. Ważna jest ocena okresowa nauczyciela oraz ocena studentów. Uczelnia posiada w związku z tym stosowne procedury. Nabór na stanowiska odbywa się w sposób transparentny i zgodnie z procedurami. Prawidłową realizację zajęć regulują wewnętrzne regulaminy obejmujące m.in. stałe podnoszenie kwalifikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kierunek Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki mieści się w dwóch budynkach przy ul. Sienkiewicza 30-32 w Toruniu. W ostatnich latach obok starej siedziby kierunku powstał nowy, nowoczesny obiekt znacznie podnoszący jakość studiowania i pracy. Oddany został do użytku w 2022 r. Budynek mieści kilka katedr i administrację kierunku. Nowy budynek jest połączony ze starym budynkiem łącznikiem

co niejako poprawia sytuację osób z niepełnosprawnościami. Osoby te mogą dostać się do starego budynku korzystając z wind budynku nowego. Trzeba zaznaczyć, że aktualnie trwają prace przy budowie samodzielnej, osobnej windy przy starym budynku co zdecydowanie powinno ułatwić przemieszczanie się wszystkim studentom. Wszystkie pomieszczenia w Centrum Badań i Konserwacji Dziedzictwa Kulturowego otwierane są tylko i wyłącznie za pomocą kart magnetycznych przydzielonych wyłącznie pracownikom kierunku.

W latach 2019–2023 Wydział Sztuk Pięknych przeprowadził szereg działań modernizacyjnych mających podnieść poziom prowadzenia zajęć na kierunku, zwiększyć bezpieczeństwo osób studiujących i ich komfort. Do nich należy między innymi wybudowanie nowego budynku połączonego ze starym budynkiem ciągiem komunikacyjnym. Na parterze została stworzona toaleta dostępna dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Stworzono dwie sale komputerowe, jedna z 15 stanowiskami (w tym jedno dla pracownika). Ta sala znajduje się w nowym budynku. Sprzęt ten wyposażony jest w programy Adobe Creative Suite 6 master Collection (Photoshop), Autodesk 3ds max, Autodesk AutoCAD i OpenOffice. Druga sala, z której również mogą korzystać studenci kierunku znajduje się Uniwersyteckim Centrum Informatycznym. Sala dysponuje również 15 stanowiskami. Sprzęt tam się znajdujący wyposażony jest w następujące programy; Blender. Krita, GIMP i płatne licencje; 16 pakietów Adobe Creative Cloud – Photoshop, Illustrator, After Effects i Premiere. Licencje odnawiane są rokrocznie. Studenci biorą czynny udział w przeglądach infrastruktury zgłaszając swoje uwagi władzom. Jest balans między twardą infrastrukturą, typu budynki i sale w nich się znajdujące a miękką infrastrukturą, czyli ich wyposażeniem. Za poszczególne sprzęty odpowiadają osoby prowadzące przedmiot, autorzy projektów badawczych oraz osoby korzystające z np. z komputerów służbowych. W ocenę infrastruktury zaangażowani są również studenci. Cała Uczelnia zapewnia dostęp do bezprzewodowej sieci WI-FI dla studentów i pedagogów, która umożliwia przyłączenie się do sieci internetowej Eduroam. Studenci posiadają spersonalizowane adresy email w sieci USOS i kontaktują się na platformie Moodle UMK (5.2). Infrastruktura dotycząca wyposażenia w specjalistyczny sprzęt służący celom dydaktycznym i badaniom naukowym w nowym budynku nie budzi zastrzeżeń. Przykładowo Katedra Architektury i Rzeźby, która jest zlokalizowana na parterze dysponuje pomieszczeniem do piaskowania, wannami, odkurzaczami, podnośnikami, wyciągami czy urządzeniem do badania wytrzymałości materiałów. Posiada również magazyny otwierane za pomocą kodów. Katedra Technologii i Technik Plastycznych posiada świetnie wyposażone laboratoria. Np. Prac. Badań Spektroskopowych jest wyposażona w spektrometr do badania pierwiastków, mikroskop o dużych powiększeniach do mapowania warstw badanego obiektu, dyfraktometr krystaliczny, reflektometr, który jest rodzajem rentgena, sprzęt do badań nieniszczących min. kamerę termowizyjną, kamerę spektralną, radar. Katedra ta dysponuje również Pracownią Dendrologii, Pracownią Badań Chromatograficznych współpracującą z Wydziałem Chemii, Pracownią Badań Barwników, Pracownią Mikrobiologii, która poza mchami, owadami, grzybami i porostami zajmuje się również badaniem czystości powietrza za pomocą specjalistycznego sprzętu. Katedra Konserwacji restauracji Papieru i Skóry posiada min. Pracownię Badań Materiałowych wyposażoną w niezależną klimatyzację, gdzie odczytuje się i identyfikuje materiały. Posiada również Pracownię Metodyki Oczyszczania Obiektów. Katedra Konserwacji i Restauracji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej prowadzi głównie badania (mniej dydaktyki). Wyposażona jest w komorę starzeniową, wyciągi, odkurzacz, PCH-metry. Katedra Konserwacji Restauracji Sztuki Nowoczesnej i Współczesnej pracuje w doskonale wyposażonych pomieszczeniach tworząc nowe sposoby postępowania ze skomplikowanym i różnorodnym warsztatem współczesnych artystów. Wyposażona jest w stoły montażowe tzw. dublażownię, szafy kompaktowe itp. Obok znajduje się Pracownia Fotograficzna, która jest dobrze wyposażona dzięki

współpracy z firmą Sony. Każda z katedr wchodząca w skład WSzP dysponuje corocznie przyznawanym funduszem na cele dydaktyczne. Wyśmienicie wyposażone sale w najnowocześniejszy sprzęt gwarantują bardzo dobre warunki studiowania. Należy wspomnieć, że wiele z w/w sprzętu studenci wykorzystują podczas plenerów, zajęć terenowych czy prac konserwatorsko-restauratorskich i badań naukowo – konserwatorskich obiektów. Studenci mogą również korzystać z podstawowych urządzeń konserwatorskich. Za obsługę aparatury badawczej i specjalistycznego sprzętu odpowiadają przeszkoleni pracownicy katedr. W okresie wakacyjnym studenci mogą korzystać z infrastruktury pod opieką kadry. Przeglądy okresowe sal i ich stanu technicznego wykonywane są corocznie w grudniu.

Studenci kierunku Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki mogą korzystać ze świetnie wyposażonych bibliotek tworzących jednolitą sieć biblioteczną – informacyjną. Są one całkowicie cyfrowe zapewniające dostęp online. Biblioteka dostępna jest również dla osób z niepełnosprawnościami. Posiada bogate i unikalne zbiory gromadzone od XIX wieku. Szczególnie bogate w pozycje są te, które dotyczą kierunku. Bibliotekę obsługuje system internetowy, który umożliwia przeszukiwanie zbiorów oraz zdalne zarządzanie własnym kontem. Biblioteka posiada swoją stronę z pełnym zasobem informacji. Biblioteka Główna UMK jest jedną z największych bibliotek uniwersyteckich w Polsce. Kierunek posiada możliwość korzystania z domu studenckiego, co przy wzrastających kosztach najmu jest znaczną pomocą materialną. Uczelnia posiada również własną bazę noclegową dla nauczycieli dojeżdżających lub wizytujących. Studenci w wyremontowanej części starego budynku mają do dyspozycji nieduży kąt gastronomiczny za to dobrze wyposażony i stwarzający odpowiednie warunki dla przygotowania niewielkiego posiłku. Sąsiaduje z nim również niewielki tzw. „pokój wyciszeń”, gdzie student znajdzie chwilę relaksu. Problemem natomiast jest brak miejsca dla malarstwa i malarstwa ściennego. Studenci prowizorycznie muszą korzystać z małych pomieszczeń i wąskich korytarzy. Ważne dla władz kierunku jest przeprowadzenie remontu starego budynku, szczególnie pomieszczeń, gdzie znajdują się pracownie kamienia oraz papieru i skóry. Wyposażenie Katedry i Restauracji Rzeźby i Kamienia jest niezadawalające. Pomieszczenia są wyposażone w stare sprzęty, odczynniki i inne niebezpieczne materiały chemiczne nie są pozamykane w szafach, których brakuje. Pomieszczenia albo nie mają albo są wyposażone w niedziałające wyciągi. Brak izolacji i nieszczelne okna powodują w pomieszczeniach przeciąg. Niska temperatura w połączeniu z przeciekającym sufitem nie stwarzają zadawalających warunków do studiowania. Problemem są również ciągi komunikacyjne, wąskie z różnicami poziomów, które łączone są schodami co stanowi przeszkodę nie do pokonania dla osób z ograniczonymi możliwościami poruszania się. Również elewacja budynku wymaga naprawy a przede wszystkim termoizolacji. Bardzo pozytywnym skutkiem poprzedniej wizyty komisji akredytacyjnej na kierunku jest wybudowanie nowego budynku w sąsiedztwie „starego” Nowy budynek spełnia wszystkie warunki studiowania na bardzo wysokim poziomie. Doskonałe wyposażenie sal dydaktycznych, laboratoriów, pracowni badawczych w znaczący sposób ułatwiają pracę kadrze dydaktycznej i poprawiają komfort studiowania. W nowym budynku potrzeby osób z niepełnosprawnościami są brane pod uwagę poprzez udogodnienia w postaci wind i szerokich ciągów komunikacyjnych. Poszczególne piętra są posadowione bez różnic w poziomach poprzez to minimalizują się utrudnienia w poruszaniu się. Budynek posiada windę osobową i windę towarową. Dziekanat znalazł nowe miejsce na parterze w celu zwiększenia dostępności. Zamontowano w nim pętlę indukcyjną. Również na parterze swoje miejsce znalazła sala plenarna – wykładowa z możliwością dostępu dla osób o ograniczonej mobilności. Rozwiązaniem jest bardzo szybki proces cyfryzacji na wielu płaszczyznach i wdrażanie uczelnianego projektu dostępności obejmujący dobrojenie infrastruktury połączony ze szkoleniami dla pedagogów i pracowników kierunku, za który to proces odpowiada Prodziekan oraz pracownice dziekanatu. Również studenci z inną niż ruchową

niepełnosprawnością mogą korzystać z oferty dydaktycznej i infrastruktury kierunku. W razie potrzeby istnieje możliwość uruchomienia procedur związanych z indywidualnym tokiem studiowania na zasadach opisanych w Regulaminie Studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kierunek Konserwacja i Restauracja Sztuki dysponuje dobrze wyposażonymi w sprzęt do prowadzenia zajęć pracowniami. Mieszczące się w nowym budynku sale są dobrze doświetlone światłem dziennym. Ilość i jakość dostępnego sprzętu AV też nie budzi zastrzeżeń. Wyposażenie sal w niezbędny sprzęt do prowadzenia zajęć, jego jakość i stan w sposób bardzo dobry przygotowują studentów do działalności badawczej i zawodowej. Infrastruktura dydaktyczna, w tym wyposażenie sal, sprzęty elektrotechniczne, cyfrowe, aparatura badawcza jest poddawana regularnym przeglądom pod kątem aktualności, dostępności i dostosowania od potrzeb nauczania. Aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowania są sprawne, nowoczesne, używane aktualnie w działalności naukowej. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, wyposażenie, liczba stanowisk komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów. Korzystanie z infrastruktury jest zgodne z zasadami BHP. Dobrze zlokalizowana biblioteka zapewnia odpowiednią ilość pomieszczeń, liczbę miejsc w czytelni. Udogodnienia jakie znajduje tu student zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Istnieje stan równowagi między infrastrukturą twardą i miękką. Przeglądy te są dokonywane w obecności wszystkich osób prowadzących zajęcia. Połączony węzeł komunikacyjny z nowym budynkiem budynek starszy, zabytkowy, znajduje się w gorszej kondycji. Istotne dla prowadzonego kierunku jest dostęp studentów do Biblioteki posiadającej unikalne z punktu widzenia kierunku pozycje, pomagające osiągać zakładane cele uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Rekomenduje się rozwiązanie problemu z dostępnością dla osób z niepełnosprawnością pracowni mieszczących się w starym budynku poprzez dokończenie budowy windy i generalny jego remont obejmujący min. termoizolację, wymianę niektórych okien, zlikwidowanie nieszczelności w poszyciu dachowym, doposażenie pracowni mieszczących się w tym budynku.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Analiza stanu faktycznego wykazała, że wizytowany kierunek prowadzi właściwie skonstruowaną politykę współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jest ona wieloaspektowa i systematyczna, a także obejmuje różnorodne formy działania. Realizowana jest zarówno na poziomie lokalnym, regionalnym, jak i międzynarodowym. Relacje kierunku z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego koncentrują się na potrzebach zarówno środowiska studenckiego, jak i potrzebach płynących z rynku. Wszystkie instytucje partnerskie współpracujące z kierunkiem odpowiadają profilem prowadzonej przez siebie działalności do dyscypliny naukowej, do której przypisany jest kierunek, oraz realizowanych w jego ramach specjalności. Współpraca jest realizowana na podstawie umów partnerskich, niemniej jednak jest wspierana przez nieformalne relacje istniejące pomiędzy reprezentantami środowiska konserwatorskiego w regionie a przedstawicielami kierunku.

Wskazać należy kilka filarów, na bazie których realizowana jest współpraca. Najważniejszym z nich są działania Rady Interesariuszy Zewnętrznych, która jako ciało doradcze, wspiera rozwój kierunku studiów, rekomenduje zmiany proponowane w programie studiów, a także opiniuje usprawnienia oraz modyfikacje w obszarze programu i realizowanych uczenia się. Na członków Rady wskazano 14 przedstawicieli z następujących instytucji: University of Glasgow Library, BESKID PLUS, firma BLIK, Bunkier Sztuki, Muzeum Okręgowe w Toruniu, Miejski Konserwator Zabytków w Toruniu, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Toruniu, Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu, Galeria Sztuki Wozownia, Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, Związek Polskich Artystów Plastyków, Okręg Toruński, Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu, Kapituła Katedralna Toruń, Muzeum Diecezjalne w Toruniu. Spotkania Rady odbywają się regularnie, nie rzadziej niż raz do roku.

Wyróżniającym się przykładem współpracy z otoczeniem jest działalność prowadzona w ramach Centrum Badań, Konserwacji i Dokumentacji Kultury, które działa przy Wydziale Sztuk Pięknych. Jest to przestrzeń, która nieustannie rozszerza pola współpracy kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z sektorem kultury, biznesem oraz właścicielami i administratorami obiektów zabytkowych, co przyczynia się do wzmocnienia praktycznych kompetencji studentów.

Współpraca z dydaktykami-praktykami stanowi kolejny filar relacji między kierunkiem a otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przykładem takiej współpracy są zajęcia „Pracownia fotografii dokumentalnej”, które są możliwe dzięki współpracy z Sony Polska, która dostarcza profesjonalny sprzęt do użytkowania przez studentów. Ponadto należy wskazać, że obowiązkowe ćwiczenia terenowe stanowią ważną przestrzeń współpracy kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Nie tylko umożliwiają one studentom zdobycie praktycznego doświadczenia podczas prowadzonych badań czy prac konserwatorskich (np. realizowanych m.in. w pałacu rodu von Enckevort w Świąciechowie i kościele w Żółwinie), ale także stają się szansą na nawiązanie współpracy z podmiotami zaangażowanymi w te działania (np. ze stowarzyszeniem Heimatkreis Arnswalde/Neumark).

Należy także wskazać na zaangażowanie studentów kierunku KiR w popularyzację wiedzy poprzez udział w wydarzeniach popularno-naukowych, współrealizowanych z lokalnymi instytucjami kultury,

organami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi. Ważnym aspektem współpracy jest również realizacja praktyk studenckich. Towarzyszy im nieustanna wymiana wiedzy i doświadczeń, także na temat kompetencji, umiejętności oraz wiedzy, jaką obserwują praktykodawcy w trakcie ich realizacji.

Za sprawą działania Rady Interesariuszy Zewnętrznych prowadzone są również regularne przeglądy programów studiów. Spotkania te są protokołowane. Dzięki sugestiom Rady do programu studiów wprowadzono szereg modyfikacji. Możemy wśród nich wymienić wprowadzenie tzw. bloków kompetencyjnych, czyli modułów praktycznych przedmiotów kończących się certyfikatem (od roku 2024/2025). Przykładem może być jeden z nich, tj. „Sztuka nowoczesna i współczesna - Inne spojrzenie”, który obejmuje zagadnienia związane z opieką, konserwacją, rynkiem sztuki, nowoczesnymi technikami dokumentacyjnymi i analitycznymi oraz metodologią konserwatorską dla nietypowych problemów. Ponadto wprowadzono trzy nowe zajęcia ogólnouniwersyteckie: Fotografia dokumentalna (30 godz.), Wizualizacja architektury 3D (30 godz.) oraz Dokumentacja fotograficzna badań naukowych (30 godz.) od roku 2021/2022. W ramach współpracy z Biurem Karier UMK zorganizowano również szkolenie dla studentów Wydziału, które obejmowało zagadnienia takie jak ABC prawa i ekonomii, tworzenie CV i portfolio, budowanie własnej marki oraz pisanie wniosków o stypendia i projekty.

Za sprawą Rady Interesariuszy prowadzona jest również ewaluacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Okresowe rozmowy na temat zakresu, form oraz efektywności współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podejmowane są również na zebraniach zespołów badających jakość kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Analiza stanu faktycznego realizowanego na wizytowanym kierunku potwierdza, że zarówno zakres, jak i zasięg działalności instytucji z którymi uczelnia współpracuje na kierunku jako otoczenie społeczno-gospodarcze, są wyraźnie widoczne w procesie projektowania i realizowania programu studiów. Charakter tej współpracy jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, a także odpowiada na koncepcję i cele kształcenia, jak również na wyzwania wskazane przez rynek pracodawców. Kierunek prowadzi regularną, zróżnicowaną współpracę, zarówno w zakresie form, jak i treści, z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co ma kluczowy wpływ na rozwój programu studiów. W szczególności działania Rady Interesariuszy Zewnętrznych jako ciała doradczego, a także organizowanie spotkań, projektów czasowych, praktyk, wydarzeń i współpraca z praktykami będącymi przedstawicielami przyszłych pracodawców, przyczyniają się do skutecznej realizacji programu oraz weryfikacji aktualnych potrzeb rynku pracy. W ten sposób, otoczenie społeczno-gospodarcze pełni istotną rolę w dopasowywaniu kształcenia do realnych wymagań zawodowych i zmieniającego się

rynku. Ewaluacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest prowadzona przy wsparciu Rady Interesariuszy Zewnętrznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Podstawy programowe kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu pozwalają na szeroką współpracę z uczelniami z zagranicy, nie tylko studentów kierunku, ale również dydaktyków. Priorytetem UMK i WSzP jest umiędzynarodowienie studiów i badań naukowych. UMK uczestniczy w YUFE (Young Universities for the Future of Europe) zrzeszający 10 uniwersytetów europejskich, co powoduje zwiększenie działań w kierunku międzynarodowej mobilności studentów i doktorantów. Od następnego roku UMK zakłada zwiększenie aktywności w celu powiększenia oferty przedmiotów ogólnouniwersyteckich prowadzonych w języku obcym. Planowane są zajęcia w języku angielskim, niemieckim i francuskim. Oferta ma objąć również przedmioty prowadzone zdalnie co zwiększy liczbę studentów z jednostek należących do YUFE. Kierunek zakłada uruchomienie Blended Intensiv Programme dla studentów z zagranicy. Program zakładający krótkie formy kształcenia, które wykorzystują innowacyjne metody finansowane ze środków Erasmus+.

Studenci wyjeżdżają w ramach Programu Erasmus do uczelni w oparciu o listę uczelni, z którymi Wydział ma porozumienie o wymianie. Lista ta znajduje się na stronie uczelni. Kontrolę nad jakością ofert uczelni partnerskich sprawuje ogólnouczelniane biuro Erasmus. Za koordynację wydziałową wymian odpowiadają wydziałowi koordynatorzy ds. mobilności. Dbają o proces dydaktyczny podczas wymiany i związane z nim formalności. Studenci wyjeżdżający w ramach programu Erasmus + mają świadomość i wiedzę jakie przedmioty należy zaliczyć na wymianie, aby miały one przełożenie na kierunkowe efekty uczenia się. W latach 2018-2024 liczba studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus + z kierunku KiR wyniosła 44 osoby. Studenci wyjeżdżali min do Pragi, Paryża czy Brukseli. W latach 2018 – 2024 na studia na KiR w Toruniu przyjechało 8 osób. Studenci ci zostali objęci opieką ze strony uczelni. Zostali ubezpieczeni, znaleziono im miejsca zakwaterowania oraz założono im konta bankowe. Z programu Erasmus + korzystają również pracownicy kierunku wyjeżdżając m.in. do Belgii, Norwegii, Francji i Czech. Jednocześnie kierunek gości pracowników uczelni partnerskich, którzy przyjeżdżają z wykładami.

Studenci kończą naukę języka na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w ilości 150 godzin lektoratu przez 6 semestrów. Lektorat kończy się egzaminem. Potwierdzenie znajomości posługiwania się językiem obcym dokonywane jest przez nauczycieli prowadzących lektoraty językowe, którzy wystawiają ocenę po każdym semestrze. Duży nacisk położony jest w kształceniu językowym na słownictwo specjalistyczne z zakresu kierunku studiów oraz rynku pracy. W kształceniu językowym zwraca się uwagę na język prezentacji, pisanie korespondencji formalnej i nieformalnej oraz na język dyskusji. Pomaga w tym procesie utrwalanie i systematyzowanie znajomości struktur gramatycznych. Podniesienie kwalifikacji językowych jest utrwalane przez studentów, którzy uczestniczą w wykładach w językach obcych prowadzonych przez gości z zagranicy. Podniesienie poziomu umiędzynarodowienia jest wynikiem oferty zajęć ogólnouniwersyteckich prowadzonych w języku obcym. Oferta jest rokrocznie poszerzana. Studenci WSzP w latach 2024-25 mogli korzystać z czterech takich przedmiotów.

WSzP realizuje dla kadry program doksztalcenia w językach obcych. Umożliwiają one prowadzenie zajęć, konsultacji, warsztatów i wykładów dla studentów z zagranicy. Zajęcia w języku angielskim to głównie zajęcia praktyczne. Indywidualne rozmowy, konsultacje, korekty również prowadzone są w języku angielskim. Dla studentów przyjeżdżających Uczelnia organizuje kursy j. angielskiego lub j. polskiego. Zaletą wymiany międzyuczelnianej jest konfrontacja odmiennych sposobów nauczania i programów, które to doświadczenie wzbogaca programy nauczania na kierunku KiR.

Uwzględniając standard jakości kształcenia 7.1 należy stwierdzić, że rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Poza tym stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunki do mobilności wirtualnej. Kadra jest zaangażowana w wymianę międzynarodową. UMK jako uczelnia badawcza oferuje studentom możliwość aplikowania w konkursach programu (IDUB) czyli Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza. Środki finansowe projektu przeznaczone są min. na mobilność studencką i pracowniczą. Inicjatywa ta przynosi efekty w postaci wyjazdów zagranicznych, podczas których następuje wymiana doświadczeń.

W raporcie samooceny zgodnie ze standardem jakości kształcenia 7.2, jest zawarta okresowa ocena stopnia umiędzynarodowienia, która obejmuje ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej studentów, i która to ocena jest wykorzystana do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. W raporcie samooceny znajduje się wykaz zagranicznych osiągnięć studentów zawierających nagrody i stypendia zdobyte w wielu prestiżowych konkursach. Wyniki i rezultaty tych działalności są monitorowane. Również w raporcie wymieniona jest cała lista studentów wyjeżdżających i studentów zagranicznych korzystających z programu Erasmus.

Kierunek KiR może się pochwalić faktem zapraszania wykładowców z zagranicy z odczytami, wykładami gościnnymi czy prezentacjami swoich osiągnięć. Jest to jeden z ważnych obszarów naukowo badawczych mający znaczący wpływ na umiędzynarodowienie kierunku. Jest to spełnienie zalecenia poprzedniej akredytacji. Pełny spis wydarzeń w raporcie samooceny KiR.

WSzP w sposób dynamiczny rozwija współpracę z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Erasmus+ i dba o staże w ramach programu Erasmus+. WSzP posiada 27 podpisanych umów z zagranicznymi uczelniami z 14 krajów, min. w Austrii, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpani, Niemczech czy we Włoszech. Obecnie podpisanych jest kolejnych 7 umów. Umowy te regulują przyjazdy i wyjazdy studentów oraz kadry. Regularne kontakty z uczelniami zagranicznymi wpływają na wymianę doświadczeń zdobywanych przez studentów. Wzbogacani przez inne sposoby nauczania poszerzają ich

wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Udział studentów w wystawach i pokazach na całym świecie jest tego najlepszym dowodem.

Wszystkie aktywności zagraniczne kadry oraz międzynarodowa wymiana studentów jest raportowana w uczelni i stanowi podstawę do dalszych działań rozszerzających możliwości wymiany doświadczeń. Za monitoring i ocenę rozwoju umiędzynarodowienia na WSzP odpowiadał do tej pory dziekan. W trwającym roku akademickim powołano zespół złożony z władz dziekańskich, zastępcy dyrektora instytutu sztuk plastycznych i konserwacji dzieł sztuki oraz pracownika administracji do opracowywania i wdrożenia procedur związanych z działaniami międzynarodowymi realizowanymi na WSzP.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Konserwacja i restauracja dzieł sztuki w sposób dynamiczny rozwija współpracę z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Erasmus i staże w ramach programu Erasmus+. Regularne kontakty z uczelniami zagranicznymi wpływają na wymianę doświadczeń zdobywanych przez studentów. Wzbogacani przez inne sposoby nauczania poszerzają swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Kadra dydaktyczna również zaangażowana jest w wymianę międzynarodową realizując się poprzez udział w wystawach zagranicznych, konferencjach badaniach naukowych i sympozjach. Okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia z zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów są wykorzystywane do wzmożenia umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na uczelni ma charakter systematyczny, stały i kompleksowy, dostosowany do ich indywidualnych potrzeb oraz celów kształcenia. Proces ten obejmuje zarówno przygotowanie merytoryczne, jak i praktyczne, a także wsparcie organizacyjne i psychologiczne, aby umożliwić studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz przygotować ich do wejścia na rynek pracy. Studenci zdobywają wiedzę teoretyczną i praktyczną, ucząc się technik konserwatorskich oraz metodologii dokumentowania i oceny stanu obiektów zabytkowych. Dzięki temu są przygotowani do prowadzenia skutecznych działań konserwatorskich i restauratorskich na różnorodnych materiałach i technikach artystycznych. Program kształcenia obejmuje obowiązkowe ćwiczenia terenowe, plenery artystyczne oraz praktyki zawodowe, których lista jest dostępna na stronie internetowej uczelni. Wsparcie rozpoczyna się już od pierwszych dni studiów. W dniu immatrykulacji organizowane jest spotkanie informacyjne, w którym uczestniczą Prodziekan ds. studenckich i kształcenia, opiekun roku, Wydziałowy Samorząd Studencki, pracownicy dziekanatu, przedstawiciele Działu Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK oraz Uniwersyteckiego Ośrodka Wsparcia i Rozwoju Osobistego. Podczas spotkania omawiane są kwestie organizacyjne, takie jak podział na grupy ćwiczeniowe, rejestracja na zajęcia, obsługa systemu USOSweb, szkolenia BHP i biblioteczne, system zapisu na wykłady ogólnouczelniane, a także możliwości uzyskania pomocy materialnej i uczestnictwa w programach mobilności studenckiej.

Nauczyciele akademicki są zobowiązani do prowadzenia regularnych dyżurów konsultacyjnych, których terminy są publikowane na stronie wydziału oraz w systemie USOS. Studenci mają również możliwość indywidualnych konsultacji poza godzinami dyżurów, po uprzednim uzgodnieniu z prowadzącym. Dodatkowo, Prodziekan ds. studenckich i kształcenia regularnie dyżuruje (zarówno stacjonarnie, jak i online) raz w tygodniu przez cały rok akademicki, oferując wsparcie w zakresie spraw studenckich.

System wsparcia w procesie uczenia się na Wydziale charakteryzuje się kompleksowym i zróżnicowanym podejściem, obejmującym merytoryczne, materialne i organizacyjne aspekty, które mają na celu przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej i artystycznej lub aktywnego udziału w niej. Wsparcie to jest dostosowane do interdyscyplinarnego charakteru badań i dydaktyki, które koncentrują się na sztuce, twórczości artystycznej, edukacji wizualnej oraz ochronie, konserwacji i restauracji dziedzictwa kulturowego. Program studiów umożliwia studentom realizację specjalistycznych koncepcji kształcenia, obejmujących trzy główne specjalności konserwacji-restauracji: malarstwa i rzeźby polichromowanej, rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego oraz papieru i skóry. Przed wyborem specjalności na III semestrze studiów, studenci mają możliwość zwiedzenia pracowni i odbycia konsultacji z nauczycielami akademickimi, co pozwala im na świadome podjęcie decyzji dotyczącej dalszej ścieżki kształcenia. Dodatkowo, studenci mają możliwość poszerzania wiedzy badawczo-konserwatorskiej poprzez wybór obiektów dyplomowych z zakresu sztuki nowoczesnej, współczesnej, malarstwa ściennego, rzemiosła artystycznego, witrażu, metalu, szkła, ceramiki, a także kolekcji etnograficznych i przyrodniczych. Wybór specjalności odbywa się na zasadzie „kto pierwszy ten lepszy”, co sprawia, że nie zawsze studentowi udaje się zapisać zgodnie z preferencjami i konieczne jest podejmowanie dodatkowych działań w celu obrania wymarzonej ścieżki. Zespół oceniający rekomenduje analizę warunków zapisywania się na specjalności i zapewnienie większej dostępności dla zainteresowanych. Infrastruktura Wydziału, w tym specjalistyczna aparatura naukowa, jest udostępniana studentom do realizacji zadań wynikających z programu studiów. Studenci mogą samodzielnie korzystać z podstawowych urządzeń konserwatorskich, natomiast obsługa zaawansowanego sprzętu i aparatury badawczej jest

prowadzona przez przeszkolonych pracowników katedr, w tym inżynierijno-technicznych. Dostęp do pracowni specjalistycznych jest możliwy pod opieką prowadzących zajęcia lub pracowników technicznych w wyznaczonych godzinach, co umożliwia studentom rozwijanie umiejętności praktycznych. Z uwagi na konieczny wysoki nakład pracy własnej możliwy do zrealizowania jedynie przy wykorzystaniu infrastruktury Uczelni zespół oceniający rekomenduje zwiększanie dostępu do pracowni. Włączanie studentów w działalność naukowo-artystyczną odbywa się poprzez ich udział w badaniach prowadzonych przez kadrę Wydziału, a także poprzez delegowanie na praktyki i staże, w tym zagraniczne. Przykładem jest udział studentów w międzynarodowych warsztatach, takich jak Blended Intensive Programme pt. Cleaning techniques in conservation, organizowanych w ESA Saint-Luc Liège School of Art w 2024 roku. W zakresie wsparcia organizacyjnego, studenci mają dostęp do nowoczesnych narzędzi technologicznych, które ułatwiają proces kształcenia. Wykorzystywane są m.in. uczelniana platforma Moodle, SharePoint Microsoft oraz Dysk Google, gdzie prowadzący udostępniają materiały dydaktyczne, takie jak regulaminy pracowni, harmonogramy ćwiczeń, wzory dokumentacji konserwatorskich czy fotografie obiektów przed i po konserwacji. Społeczność akademicka ma także dostęp do pakietu MS Office365, co umożliwia prowadzenie indywidualnych konsultacji, szczególnie z dyplomantami, którzy omawiają kolejne etapy przygotowania prac teoretyczno-badawczych i konserwatorsko-artystycznych. Ze względu na konieczność wykorzystywania specjalistycznego oprogramowania do opracowywania dokumentacji, a także dostępu do aktualnych norm zespół oceniający rekomenduje, aby – w porozumieniu z przedstawicielami kierunku - dokonać wyboru i koniecznych narzędzi do pracy.

Kluczowym elementem systemu wsparcia dla studentów wybitnych jest możliwość ubiegania się o stypendium Rektora, przyznawane na podstawie regulaminu świadczeń. W związku ze specyficznym charakterem kierunku, szerokim katalogiem prowadzonych w Uczelni kierunków, a także znaczącymi różnicami w punktacji osiągnięć artystycznych i badawczych, zespół oceniający rekomenduje, aby – w porozumieniu z samorządem studenckim - dokonać ponownej analizy tabeli osiągnięć i udoskonalić kryteria oceny.

Wsparcie obejmuje różnorodne formy aktywności, w tym włączanie studentów w działania popularyzujące wiedzę, współorganizowane z lokalnymi instytucjami kultury, organami samorządowymi czy organizacjami pożytku publicznego. Przykładem takich inicjatyw jest udział studentów w wydarzeniach edukacyjnych, takich jak Toruńska Noc Nauki w Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy (2023) czy 43. Międzynarodowy Zjazd Miast Nowej Hanzy w Toruniu (2023). Działania te nie tylko pozwalają studentom na podnoszenie kwalifikacji społecznych, ale także umożliwiają im nawiązywanie kontaktów z przedstawicielami środowiska społeczno-gospodarczego. Ważnym aspektem jest również doradztwo zawodowe, oferowane przez Dział Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK. Studenci mogą skorzystać z pomocy w zakresie rozpoznania własnych predyspozycji zawodowych, przygotowania do rozmów kwalifikacyjnych, pisania CV czy opracowania portfolio artystycznego. Dział ten organizuje także spotkania z pracodawcami, udostępnia aktualne oferty pracy, praktyk i staży oraz inicjuje udział w Targach Pracy. Dodatkowo, na prośbę władz Wydziału, przygotowano specjalny kurs rozwijający umiejętności przydatne na rynku pracy, takie jak analiza SWOT, pisanie wniosków o dotacje czy zakładanie i prowadzenie fundacji, stowarzyszeń lub spółdzielni socjalnych. Osoby studiujące mają również możliwość uczestniczenia w blokach kompetencyjnych, które pozwalają na zdobycie dodatkowych umiejętności, wykraczających poza program studiów, mogą również korzystać z oferty sekcji sportowej.

Proces uczenia się na kierunku charakteryzuje się indywidualnym podejściem, co jest możliwe dzięki niewielkiej liczbie grup zajęciowych (około 12 osób). Taka organizacja pracy pozwala na bliską współpracę między studentami a wykładowcami, a także umożliwia dostosowanie tempa i formy kształcenia do potrzeb każdego studenta. Uczelnia oferuje Indywidualny Plan Studiów (IPS) oraz Indywidualną Organizację Studiów (IOS), które pozwalają na elastyczne dostosowanie procesu kształcenia. IPS umożliwia m.in. rozszerzenie zakresu wiedzy, łączenie specjalności, udział w pracach badawczych czy zmianę planu studiów w związku z odbywaniem części studiów lub praktyk w innych instytucjach, w tym zagranicznych. IOS jest przyznawana szczególnie osobom studiującym na więcej niż jednym kierunku, rodzicom wychowującym dzieci, osobom z niepełnosprawnościami oraz studentkom w ciąży. Zespół oceniający rekomenduje uzupełnienie regulaminu studiów o zapisy gwarantujące prawo do IOS i urlopów studentkom w ciąży oraz rodzicom. Zapewnione jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami - kandydaci na studia mogą liczyć na dostosowanie warunków egzaminów wstępnych, np. poprzez powiększenie druku, wydłużenie czasu egzaminu czy zapewnienie tłumacza języka migowego. W trakcie studiów studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z rozwiązań takich jak: zastosowanie urządzeń technicznych wspomagających naukę, przygotowanie materiałów dydaktycznych w alternatywnych formach, zmiana sposobu sprawdzania wiedzy, indywidualne lektoraty językowe czy udział w dostosowanych zajęciach wychowania fizycznego. Dodatkowo, studenci mogą wnioskować o asystenta dydaktycznego, który pomaga w sporządzaniu notatek, przygotowywaniu materiałów, korzystaniu z biblioteki czy przemieszczaniu się. Uczelnia zapewnia również dostęp do specjalistycznego sprzętu, takiego jak komputery z oprogramowaniem powiększającym i udźwiękawiającym, powiększalniki, pętle indukcyjne czy notatniki brailowskie. Dla studentów z nadwrażliwością sensoryczną uczelnia przygotowała pokój wyciszenia, a w budynkach, gdzie prowadzone są zajęcia, znajdują się pokoje socjalne z aneksami kuchennymi i mikrofalówkami. W niektórych katedrach udostępniono również strefy rekreacyjne z aneksami kuchennymi, co sprzyja odpoczynkowi i integracji studentów. Studenci zagraniczni otrzymują wsparcie administracyjne, w tym pomoc w przygotowaniu dokumentów wizowych, adaptacji w nowym środowisku oraz organizacji dodatkowych aktywności, takich jak zwiedzanie miasta. Uczelnia oferuje również pomoc materialną w formie stypendiów i zapomóg, a informacje na ten temat są łatwo dostępne na stronach internetowych.

Studenci mogą zgłaszać problemy zarówno w sposób nieformalny, bezpośrednio do wykładowców, jak i formalny, poprzez składanie skarg i wniosków pisemnych, ustnych lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Adresatami tych zgłoszeń mogą być władze rektorskie, dziekańskie, kierownicy jednostek administracyjnych oraz organy samorządu studenckiego. Studenci mają również możliwość bezpośredniego kontaktu z osobami decyzyjnymi podczas cotygodniowych dyżurów lub w indywidualnie ustalonych terminach, co ułatwia szybkie rozwiązywanie problemów. Po złożeniu skargi lub wniosku, Prodziekan ds. studenckich i kształcenia przeprowadza wewnętrzne postępowanie wyjaśniające, dążąc do ugodowego załatwienia spraw. Odpowiedzi na zgłoszenia udzielane są na bieżąco, co zapewnia transparentność i efektywność procesu. W przypadkach, gdy dochodzi do naruszenia przepisów prawa lub zasad etyki, sprawy są kierowane do organów ścigania lub na drogę postępowania dyscyplinarnego, w którym uczestniczą studenci delegowani przez samorząd studencki. Ważnym elementem systemu są cykliczne spotkania z udziałem przedstawicieli samorządu studenckiego i władz uczelni, podczas których omawiane są bieżące problemy i propozycje rozwiązań. W indywidualnych sprawach studentów, wynikających z Regulaminu Studiów, decyzje w pierwszej instancji podejmuje Dziekan lub Prodziekan ds. studenckich i kształcenia. Od ich rozstrzygnięć przysługuje prawo do złożenia zastrzeżeń do Rektora w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Rozstrzygnięcie Rektora jest ostateczne, co zapewnia klarowność procedur. W przypadku decyzji dotyczących świadczeń pomocy materialnej, takich jak stypendia, rozpatrywaniem wniosków zajmuje się Komisja Stypendialna, a odwołania rozpatruje Odwoławcza Komisja Stypendialna. Obie komisje są powoływane przez Rektora na wniosek Samorządu Studenckiego UMK, a większość ich składu stanowią studenci, co gwarantuje uczciwość i obiektywizm w procesie przyznawania świadczeń.

Wszyscy studenci I roku kierunku obowiązkowo uczestniczą w rozszerzonym szkoleniu z zakresu BHP i zasad udzielania pierwszej pomocy. Każda pracownia i laboratorium posiada regulaminy oraz przepisy BHP i PPOŻ, a studenci są zapoznawani z wytycznymi bezpieczeństwa na pierwszych zajęciach. Podczas prac w pracowniach i laboratoriach obowiązuje stosowanie odzieży ochronnej oraz specjalistycznych masek z filtrami, co minimalizuje ryzyko zagrożeń.

Uczelnia organizuje kampanie i wydarzenia edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości na temat zdrowia psychicznego, równości i bezpieczeństwa. Przykładem jest kampania „Nie znikaj!”, zorganizowana przez Uniwersytecki Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Osobistego UMK, która obejmowała wykłady na temat emocji oraz warsztaty radzenia sobie ze stresem. Studenci mają również dostęp do bezpłatnych konsultacji psychologicznych i psychiatrycznych, oferowanych przez ten sam ośrodek. W zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, uczelnia aktywnie promuje ideę równości i wdraża standardy równego traktowania. W lutym 2022 roku UMK przyjął „Plan na rzecz równości płci” na lata 2022-2026, podkreślając, że wysokiej jakości dydaktyka, badania naukowe i działalność artystyczna wymagają otwartego, zróżnicowanego i opartego na równości środowiska. Studencka Poradnia dla Równości #Inkluzywni odgrywa kluczową rolę w szerzeniu świadomości na temat wykluczenia społecznego, dyskryminacji oraz równości, oferując wsparcie osobom narażonym na dyskryminację ze względu na płeć, tożsamość psychoseksualną, pochodzenie etniczne czy niepełnosprawność. Uczelnia posiada rozbudowany system zapewniania bezpieczeństwa studentom i doktorantom, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy oraz reagowania w przypadku naruszeń godności osobistej i nietykalności cielesnej. W realizację tych celów zaangażowani są pełnomocnicy rektora: ds. bezpieczeństwa studentów i doktorantów, ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, rzecznik akademicki oraz koordynator ds. społecznej odpowiedzialności uczelni. Współpracują oni ze sobą w zakresie mediacji w sytuacjach konfliktowych, zapobiegania i eliminowania przejawów dyskryminacji oraz promowania równości i standardów etycznych. Za kwestie związane z bezpieczeństwem społeczności studenckiej odpowiada Prodziekan ds. studenckich i kształcenia, który jest zobowiązany do szybkiego reagowania na sytuacje konfliktowe, ich wyjaśniania oraz udzielania pomocy ofiarom niewłaściwych zachowań. Problemy można zgłaszać bezpośrednio do Prodziekana, za pośrednictwem starosty roku, opiekuna roku lub przedstawiciela wydziałowego samorządu studenckiego. Osobom pokrzywdzonym oferowana jest pomoc psychologiczna przez specjalistów z Uniwersyteckiego Ośrodka Wsparcia i Rozwoju Osobistego, a także wsparcie administracyjno-prawne, np. przez Uniwersytecką Poradnię Prawną. W proces informowania i edukowania społeczności akademickiej włączone są również jednostki i organizacje uczelniane, takie jak Poradnia na rzecz Równości #Inkluzywni, Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Osobistego, Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami, Samorząd Studencki oraz Feministyczne Koło Naukowe. Działania te mają na celu budowanie świadomości, promowanie równości oraz zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia wszystkim członkom społeczności akademickiej.

Od pierwszych lat studiów nauczyciele akademicki aktywnie zachęcają studentów do prezentowania swoich dzieł artystycznych w prestiżowych wydarzeniach międzynarodowych. Przykładem jest udział studentów w kolejnych edycjach International Medallion Project w latach 2020–2024, a także sukces

jednej ze studentek, której prace zostały zaprezentowane na międzynarodowej wystawie Youth #8 w CICA Museum w Gimpo-si w Korei Południowej. Studenci są również zachęceni do aktywnego uczestnictwa w konkursach o granty i stypendia, m.in. w ramach projektu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” (IDUB). Program ten wspiera inicjatywy naukowe, artystyczne i konserwatorskie, oferując dodatkowe środki finansowe na badania wstępne, rozpoznawcze, pilotażowe, kwerendy, zakup materiałów, wyjazdy na międzynarodowe konferencje, udział w konkursach oraz organizację wystaw indywidualnych lub grupowych. W ramach konkursu "Grants4NCUStudents" siedmioro studentów i doktorantów kierunku zdobyło granty, co świadczy o skuteczności tych mechanizmów motywacyjnych. Wykładowcy i kadra akademicka odgrywają kluczową rolę w procesie motywowania studentów, zachęcając do udziału w wystawach i konkursach, wspierając ich w przygotowaniu wniosków grantowych, pisaniu rekomendacji oraz udzielając wskazówek merytorycznych. Dzięki temu studenci mają realne szanse na zdobycie finansowania dla swoich projektów, co dodatkowo zachęca ich do podejmowania nowych wyzwań.

Pracownicy dziekanatu odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu sprawnego funkcjonowania procesu dydaktycznego. Ich kompetencje i zaangażowanie zostały docenione przez studentów, co potwierdzają bardzo wysokie oceny i pozytywne komentarze w badaniach satysfakcji. W 2024 roku dziekanat Wydziału Sztuk Pięknych zdobył nagrodę w kategorii „Z sercem dla studenta – najlepszy dziekanat” w plebiscycie organizowanym przez Samorząd Studencki UMK i Samorząd Doktorantów UMK podczas Gali Copernicana. Pracownicy dziekanatu zapewniają studentom pomoc w zakresie rejestracji na zajęcia, wyboru seminariów dyplomowych i magisterskich, organizacji egzaminów oraz informują o ważnych wydarzeniach akademickich. Komunikacja między pracownikami a studentami odbywa się za pomocą wewnętrznej poczty USOSmail, co umożliwia szybkie i efektywne przekazywanie informacji. Uczelnia zapewnia również dostęp do nowoczesnych narzędzi cyfrowych, które ułatwiają zarządzanie tokiem studiów. Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOS) oraz jego aplikacje, takie jak USOSweb, USOS-Mail i Archiwum Prac Dyplomowych, Moodle UMK, pozwalają studentom na zdalne załatwianie spraw związanych z nauką, takich jak przegląd planów zajęć, ocen, zaliczeń, składanie podań czy komunikacja z prowadzącymi. Nauczyciele akademicy korzystają z tych narzędzi do wystawiania ocen, prowadzenia protokołów zajęć oraz komunikacji ze studentami. Dodatkowo, platforma Moodle UMK umożliwia prowadzenie wideokonferencji, wymianę danych, generowanie testów oraz uczestnictwo w kursach doskonalących, takich jak szkolenia z obsługi MS Teams, Moodle, przepisów BHP czy szkolenia bibliotecznego. Ważnym elementem wsparcia są opiekunowie roku, wyznaczeni spośród nauczycieli akademickich. Każdy rocznik studentów ma przypisanego opiekuna, który pełni tę funkcję przez cały cykl kształcenia. Opiekunowie pośredniczą między studentami a władzami dziekańskimi, dyrekturą i administracją jednostki, pomagając w rozwiązywaniu bieżących problemów, informując o kwestiach organizacyjnych i formalnych oraz formułując wnioski. Zespół oceniający rekomenduje regularne promowanie funkcji opiekuna roku, aby jego zadania były znane wszystkim osobom studiującym.

Samorząd studencki otrzymuje niezbędne środki finansowe, które pozwalają na realizację jego ustawowych kompetencji, w tym decydowanie o rozdziale środków przeznaczonych na sprawy studenckie. Sprawozdania z rozdziału tych środków są publicznie dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP). Ponadto, uczelnia oferuje samorządowi wsparcie organizacyjne i prawne, w tym pomoc ze strony odpowiednich jednostek administracyjnych. Organizacje studenckie również korzystają z wszechstronnego wsparcia uczelni, które obejmuje zapewnienie przestrzeni do pracy, swobodny dostęp do infrastruktury oraz środki finansowe. Przykładem aktywności studenckiej są koła naukowe, takie jak Koło Naukowe Studentów Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki oraz Koło Naukowe

Malarstwa Studentów Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, które działają pod opieką nauczycieli akademickich. Studenci aktywnie uczestniczą w wydarzeniach organizowanych zarówno przez uczelnię, jak i podmioty zewnętrzne, takich jak konferencje, warsztaty, Drzwi Otwarte, akcje społeczne (np. krwiodawstwo) czy wolontariat (np. w Poradniach Studenckich lub Fundacji Amicus Universitatis Nicolai Copernici). Uczelnia wspiera również aktywność sportową, artystyczną, organizacyjną i przedsiębiorczą studentów poprzez działalność licznych organizacji studenckich, takich jak Toruńskie Koło Młodych Inicjatywy Pracowniczej, Klub Uczelniany AZS, Klub Maratoński, Erasmus Student Network, Chór Akademicki, Studenckie Radio Sfera, Duszpasterstwo Akademickie, Teatr Studencki „Antrakt”, Studencki Klub „On Nowa” czy Studencki Klub „Kotłownia”. Ważnym miejscem integracji i rozwoju aktywności studenckiej jest otwarty w 2023 roku Kopernikański Ośrodek Integracji, który służy zarówno społeczności akademickiej, jak i lokalnej. Ośrodek ten oferuje m.in. pokój wyciszenia, przestrzeń rekreacyjną, pomieszczenia do indywidualnej pracy i nauki oraz ekologiczny ogródek do uprawy przez chętnych.

System opieki, wsparcia i motywowania studentów jest systematycznie monitorowany i udoskonalany w miarę możliwości finansowych wydziału. Proces ten opiera się na realizacji Systemu Doskonałości Akademickiej, który obejmuje m.in. coroczne badania poziomu satysfakcji studentów. Badania te analizują takie obszary, jak infrastruktura wydziału i uczelni, jakość administracji, komunikacja, program studiów, dydaktyka oraz ogólna satysfakcja studentów. Wyniki badań są szczegółowo analizowane przez Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia, z aktywnym udziałem przedstawiciela studentów. Studenci uczestniczą w pracach Rady Programowej kierunku oraz Rady Dyscypliny, co zapewnia ich bezpośredni wpływ na kształtowanie oferty dydaktycznej. Bieżące kontakty studentów z dziekanem umożliwiają szybkie rozwiązywanie zgłaszanych problemów. Studenci mają możliwość zgłaszania na bieżąco swoich potrzeb, które są w większości realizowane, np. poprzez uzupełnienie specjalistycznych materiałów dydaktycznych. Dodatkowo, prowadzący zajęcia reagują na zainteresowania studentów, rozszerzając programy zajęć o dodatkowe treści np. techniki połączenia, dawne techniki fotograficzne czy marmurkowanie.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu ma charakter kompleksowy i systematyczny, dostosowany do ich indywidualnych potrzeb oraz celów kształcenia. Uczelnia zapewnia wsparcie merytoryczne, praktyczne, organizacyjne i psychologiczne, począwszy od immatrykulacji, poprzez regularne konsultacje z nauczycielami akademickimi, dostęp do specjalistycznej infrastruktury i sprzętu, aż po udział w międzynarodowych projektach i stażach. Studenci mają możliwość wyboru specjalności, uczestniczenia w badaniach naukowych oraz korzystania z nowoczesnych narzędzi cyfrowych, takich jak platforma Moodle czy system USOS. Uczelnia aktywnie monitoruje jakość kształcenia oraz system wsparcia w procesie uczenia się poprzez badania satysfakcji studentów i angażuje ich w proces doskonalenia oferty

dydaktycznej. Dzięki temu wsparcie studentów jest skuteczne, elastyczne i odpowiada na ich potrzeby, przygotowując ich zarówno do pracy zawodowej, jak i do aktywnego udziału w życiu naukowym i artystycznym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Analiza warunków zapisywania się na specjalności, aby zapewnić większą dostępność dla zainteresowanych studentów.
2. Zwiększenie dostępu do pracowni, aby umożliwić studentom efektywniejsze rozwijanie umiejętności praktycznych,
3. Dokonanie wyboru i udostępnienie specjalistycznego oprogramowania oraz aktualnych norm, niezbędnych do opracowywania dokumentacji konserwatorskiej - w porozumieniu z przedstawicielami kierunku,
4. Analiza tabeli osiągnięć i udoskonalenie kryteriów oceny w kontekście przyznawania stypendiów Rektora – w porozumieniu z samorządem studenckim,
5. Uzupełnienie regulaminu studiów o zapisy gwarantujące studentom prawo do Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) oraz urlopów, szczególnie dla rodziców oraz studentek w ciąży.
6. Regularne promowanie funkcji opiekuna roku, aby jego zadania były znane wszystkim studentom i aby mogli oni w pełni korzystać z tego wsparcia.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Głównym źródłem informacji o studiach jest strona internetowa uczelni, która jest responsywna i sukcesywnie dostosowywana do standardów WCAG 2.2 (Web Content Accessibility Guidelines). Strona jest administrowana przez Pełnomocnika Dziekana ds. promocji, który dba o jej aktualność i funkcjonalność. Obecnie trwają prace nad dostosowaniem treści dla osób słabowidzących, co ma na celu jeszcze większe ułatwienie dostępu do informacji.

Struktura strony internetowej uczelni jest zaprojektowana w sposób intuicyjny, z podziałem na cztery główne moduły: Wydział, Student, Kandydat i Nauka. W zakładce „Kandydat” można znaleźć szczegółowe informacje na temat programu studiów, perspektyw zawodowych, wymagań rekrutacyjnych (w tym dla cudzoziemców), a także informacje o szkole doktorskiej i wydarzeniach

takich jak Drzwi Otwarte. W zakładce „Student” znajdują się informacje związane z organizacją roku akademickiego, regulaminy i programy studiów, plany zajęć, zasady przyznawania stypendiów, opłaty za studia, możliwości mobilności, zajęcia ogólnouniwersyteckie, nauka języków obcych, zasady dyplomowania, praktyki i staże zawodowe oraz wskazówki dla absolwentów. Aby ułatwić dostęp do informacji obcokrajowcom, najważniejsze moduły strony posiadają wersję angielską, w tym zasady rekrutacji i informacje o wymianie w ramach programu Erasmus+. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową dostępne są dane o dostępności architektonicznej budynków wydziałowych, w tym głównego gmachu, gdzie prowadzone są zajęcia na kierunku. Strona kierunku zawiera w szczególności cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Dostęp do informacji związanych z kształceniem jest również możliwy przez stronę główną UMK, która zawiera wskazówki dla różnych grup odbiorców: kandydatów, studentów, doktorantów, pracowników i absolwentów. System dostępu do informacji obejmuje także platformę USOS, która od 2019 roku działa również jako aplikacja Mobilny USOS UMK. Większość funkcji systemu jest dostępna po zalogowaniu. Sylabusy są częściowo dostępne bez logowania, a w pełni dopiero po zalogowaniu – ich wzór nie jest przejrzysty, a niektóre dostępne karty zawierają błędy, braki lub nieaktualne elementy.

Na głównej stronie Uczelni można odnaleźć podstawowe informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie, jednak z uwagi na charakterystykę kierunku obecnie nie jest na nim prowadzone kształcenie zdalne.

Jakość informacji jest oceniana poprzez systematyczne badania ankietowe, w tym oceny zajęć dydaktycznych, badania satysfakcji studentów, oraz monitoring losów absolwentów. W ramach anonimowych ankiet studenci mogą wyrazić swoje opinie na temat dostępności i poprawności sylabusów przedmiotów oraz zgłaszać sugestie dotyczące poprawy jakości informacji. Sugestie te są analizowane przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia i wykorzystywane do wprowadzania zmian, np. w treściach publikowanych na stronie internetowej. Dodatkowo, jakość informacji jest oceniana poprzez konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi, w tym pracodawcami i przedstawicielami instytucji współpracujących z uczelnią. Postulaty dotyczące poprawy dostępności informacji są formułowane podczas posiedzeń Rady Programowej kierunku oraz podczas spotkań władz dziekańskich z Radą Interesariuszy Zewnętrznych. Z uwagi na niespójności w informacjach dostępnych publicznie, w szczególności w zakresie sylabusów, zespół oceniający rekomenduje przeanalizowanie systemu doskonalenia dostępu do informacji z udziałem studentów oraz pracowników kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Głównym źródłem informacji jest strona internetowa uczelni, zapewniająca dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Strona jest intuicyjna, z podziałem na moduły dla kandydatów, studentów, doktorantów i absolwentów, zawiera szczegółowe informacje o programie studiów, rekrutacji, stypendiach, praktykach i zasadach dyplomowania. Dla obcokrajowców dostępna jest wersja angielska. Jakość informacji jest monitorowana poprzez badania satysfakcji studentów i konsultacje z interesariuszami, co pozwala na ciągłe doskonalenie systemu informacyjnego.

Jednakże zastrzeżenia budzi: 1) brak na stronie internetowej w zakładce „Rekrutacja” otwartych informacji dotyczących programu kształcenia w tym kierunkowych efektów uczenia się, kompletnych kart przedmiotów, a także wykazu firm, z którymi uczelnia ma podpisane umowy w sprawie organizowanych praktyk, co w przypadku tak wyspecjalizowanych i interdyscyplinarnych studiów jest dla potencjalnych kandydatów niezwykle istotne oraz 2) brak jasno opisanych, precyzyjnych kryteriów wyboru zakresu studiów po pierwszym roku wraz z podaniem limitu miejsc.

Wybór przez studentów zakresu studiów po pierwszym roku kształcenia determinuje przyszłą karierę zawodową absolwentów ocenianego kierunku, zatem w opinii Zespołu Oceniającego należy opracować i zamieścić na stronie internetowej dla kandydatów adekwatny regulamin.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Przeanalizowanie systemu doskonalenia dostępu do informacji z udziałem studentów oraz pracowników kierunku - z uwagi na niespójności w informacjach dostępnych publicznie, w szczególności w zakresie sylabusów.

Zalecenia

1. Zamieszczenie na stronie internetowej w zakładce “Kandydaci” - “Rekrutacja” otwartych informacji dotyczących programu studiów w tym kierunkowych efektów uczenia się, kompletnych kart przedmiotów, a także wykazu firm, z którymi uczelnia ma podpisane porozumienia czy umowy w sprawie organizowanych praktyk.
2. Opracowanie i zamieszczenie na stronie internetowej dla kandydatów regulaminu zawierającego jasno sprecyzowane kryteria wyboru zakresu studiów po pierwszym roku wraz z podaniem limitu miejsc.
3. Wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstawaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uczelni zgodnie przyjętymi standardami wprowadzono ogólnie stosowne regulacje prawne dotyczące polityki jakości, projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądów i doskonalenia programu studiów. Podstawowym dokumentem jest Uchwała Nr 45 Senatu UMK z dnia 24 października 2023 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2023 r., poz. 378, z późn. zm.) zał. Nr 10.01 oraz uzupełniające ją zarządzenia Rektora UMK w Toruniu.

W ramach Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia szczególną odpowiedzialność, pod nadzorem Dziekana, pełnią – WRJK i Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia. Do zadań Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia należą w szczególności:

- 1) analiza raportów z badań przygotowanych przez wydziałowych koordynatorów ds. jakości;
- 2) kształcenia i opracowanie rekomendacji dotyczących działań doskonalących;
- 3) współpraca z wydziałowym koordynatorem ds. jakości kształcenia obejmująca wyznaczanie celów w zakresie doskonalenia jakości, zatwierdzanie działań doskonalących wynikających z rekomendacji tworzonych wspólnie i formułowanych przez Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia oraz przygotowanie harmonogramu realizacji działań doskonalących;
- 4) wskazywanie i inicjowanie możliwości doskonalenia jakości;
- 5) współpraca z przedstawicielami Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- 6) współpraca z prorektorem właściwym ds. kształcenia, Uczelnianą Radą ds. Jakości Kształcenia, analitykami oraz Uniwersyteckim Centrum Informatycznym przy realizacji działań ukierunkowanych na doskonalenie jakości;
- 7) realizacja zadań wynikających z funkcjonowania SDA uregulowanych odrębnych przepisach.

Za realizację programu studiów i prawidłową jej realizację odpowiada Rada Programowa. Jej zadaniem jest coroczny przegląd programu studiów, uzyskiwanych efektów na poszczególnych zajęciach oraz wprowadzanie zmian w programie studiów.

Tym samym zespół oceniający stwierdza, że prawidłowo został wyznaczony zespół sprawujący nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem konserwacja i restauracja dzieł sztuki. Zatwierdzone zmiany w programie studiów prowadzone są prawidłowo zgodnie z Zarządzeniem Nr 117 Rektora UMK z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i likwidacji studiów wyższych oraz specjalności (Zał. Nr 10.17). Przyjęcie na studia odbywa w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Na kierunku co wynika z przedstawionej dokumentacji prowadzona jest systematyczna ocena programu studiów. Ocena ta oparta jest o wyniki ankiet prowadzonych wśród studentów, wystawy końcoworoczne, przeglądy w pracowniach. Monitorowanie programów kształcenia na kierunku odbywa się na każdym etapie kształcenia, począwszy od zajęć dydaktycznych, poprzez ćwiczenia terenowe/staże w instytucjach, a na procesie dyplomowania kończąc. W ramach monitorowania osiągania zakładanych efektów uczenia się przeprowadzana jest ocena w formie hospitacji. Hospitacje zajęć odbywają się według planu ustalonego przez WRJK na dany rok akademicki. W systematycznej ocenie biorą udział pracownicy, studenci oraz regularnie współpracujący z kierunkiem przedstawiciele zewnętrzeni, którzy wspierają kadrę w prowadzeniu dydaktyki i badań. Zespół Oceniający podczas wizytacji kierunku zwrócił uwagę, że pomimo prawidłowo powołanych zespołów odpowiedzialnych za jakość prowadzonego kierunku i realizowanie przez odpowiednie komisje zadań, Rada Programowa nie w pełni weryfikuje programy i treści programowe przedstawione w kartach przedmiotu. Tym samym monitoring nie jest realizowany z należytą starannością.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na Uczelni zgodnie z przyjętymi przepisami, poprawnie wyznaczony został zespół sprawujący nadzór nad kierunkiem konserwacja i restauracja dzieł sztuki. Zmiany w programach studiów dokonywane są w sposób formalny w oparciu o przyjęte procedury. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Na kierunku przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów biorąca pod uwagę potrzeby zewnętrzne pracodawców, praktyki zawodowe. Systematyczna ocena stosowana jest poprzez anonimowe ankiety prowadzone przez studentów, absolwentów oraz weryfikację efektów prac etapowych, końcoworocznych i dyplomowych. Zespół Oceniający podczas wizytacji kierunku zwrócił uwagę, że pomimo prawidłowo powołanych zespołów odpowiedzialnych za jakość prowadzonego kierunku i realizowanie przez odpowiednie komisje zadań, Rada Programowa nie w pełni weryfikuje programy i treści programowe przedstawione w kartach przedmiotu. Tym samym monitoring nie jest realizowany z należytą starannością, a wnioski z systematycznej oceny programu studiów nie są w pełni wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Rekomenduje się przeprowadzanie regularnego z należytą starannością monitoringu programu studiów w tym kart przedmiotu przez Radę Programową.

Zalecenia

Brak